

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mrk. 10. Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199. Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-8 po po Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Spółka Akcyjna **„SIŁA i ŚWIATŁO”** Warszawa, Mazowiecka 11.
 Kapitał Akcyjny mk. 300.000.000

ELEKTRYFIKACJA KRAJU, BUDOWA i FINANSOWANIE WIELKICH ELEKTROWNI OKRĘGOWYCH i KOLEI ELEKTRYCZNYCH.

TOWARZYSTWA FINANSOWANE PRZEZ S.KĘ: ELEKTROWNIA OKRĘGOWA w SOSNOWCU, PRUSZKOWIE, SIERSZY WODNEJ, POD TRZEBINĄ.

9-go sierpnia upływa termin zapisków na akcje IV-ej emisji po cenie ulgowej mk. 600—dla dawnych akcjonariuszów.

Oprócz podanych w poprzednim ogłoszeniu banków przyjmują również wpłaty na akcje następujące banki i ich oddziały: Bank Związków Ziemi w Warszawie, Bank Przemysłowców Polskich w Poznaniu, Poznański Bank Ziemiański, Polaki Bank Handlowy w Poznaniu, Bank Ludowy w Inowrocławiu.

CASINO. Dziś i dni następnych: Najwybitniejszy obraz sezonu CASINO.

„Krwawy kwiat miłości”

Dramat w 6 aktach, słynnej szwedzkiej firmy „Metrop” w Sztokholmie. W roli głównej Lillebil Christensen. Początek przedstaw. o godz. 4 i pół. 80-1

Pierwszorządna Pracownia Ubiorów Męzkich

B-ci Brawerman

wykonywa punktualnie wszelkie zlecenia w tym zakresie podług najnowszych modeli. Ceny przystępne. 607-1

Zatwierdzone przez Min. W. R. i Ośw. Publ

Kursy Buchalteryjne St. Nowickiej-Gabermanowej

będą prowadzone od 1 września r. b.

Dobór pierwszorządnych sił fachowych. Zapewnia naszym się skuteczne ukończenie Kursów, Zapisy kandydatów przyjmują się od 11-1 p.p. i od 4-7 wiecz. przy ul. Pustej 13, m. 6, I piętro. 609-1

Dyrektor: Cz. Zygmanski.

Polityka nonsensu.

Słynne wody marjenbadzkie, które dotychczas były niezastąpionym lekarstwem dla wszystkich tłuszciochów obu półkul świata stać się mają obecnie cudownym środkiem na chudą „przyjaźń” polsko-czeską.

W najbliższych dniach zaczyna się tam rokowania pomiędzy kierującymi osobistościami obu państw w sprawie zbliżenia gospodarczego i politycznego.

Ponieważ jednocześnie w pobliskim Karslbadzie przebywa minister jugosłowiański Pasicz i rumuński Jonescu, tedy ogólny zjazd nabierze szczególnie ważnego znaczenia i form konferencji przystąpią wawczej t. zw. „małej ententy”.

Zarówno tę kwestję, jak i sprawę porozumienia polsko-czeskiego omawialiśmy już niejednokrotnie, nie będziemy więc wracać do rezultatów, które są bardzo negatywne w stosunku do podjęcia w obecnej chwili niepożądanych sojuszków.

Zastanawia nas tylko ciekawe zestawienie, jakie uczynił nasz poseł pełnomocny w Pradze p. Erazm Piltz w rozmowie z współpracownikiem

morawskiej „Mordenzitung”. Chodzi tu o stosunek do Niemiec. Poseł polski oświadczył, iż w związku z obecnymi rokowaniami z Czechosłowacją podjęte będą również próby porozumienia się z Niemcami, które dziś swym bojkotem ekonomicznym bardzo nam szkodzą.

Założenie całkiem słuszne. Skoro jednak zajrzemy nieco za kulisy „porozumienia” polsko-czeskiego ogarnia nas zdumienie, iż polityk polski może do tego stopnia nie orientować się w tym, co sam i na dodatek z tak wielkim hałasem robi!...

Stosunki czesko-niemieckie pomimo strasznego ucisku narodowego, jakiego doznaje w Czechosłowacji mniejszość niemiecka nie przedstawiają wiele do życzenia. Zapoczątkowana wprawdzie przez prof. Massaryka przed kilkunastu mi siacami polityka silnego oparcia się o Rzeszę niemiecką nie miała szczególnego powodzenia, jego jednak polityczny następca, dr. Benesz, wyniósł z praktyki poprzednika tę naukę, że należy w każdym razie utrzymać równowagę pomiędzy wpływem niemieckim a francuskim w Cze-

chosłowacji. Zdołał on nawet zainteresować Niemcy pomysłem małej ententy, co było rzeczą doprawdy trudną, jeśli zważy się, że Francja popierała tę organizację polityczną właśnie w myśl skierowania jej ostrza przeciw Niemcom. Zainteresowanie nastąpiło na polu gospodarczym przez ułatwienie Niemcom penetracji handlowej na Bałkany oraz oficjalnie skierowanie polityczne związku przeciw Węgom.

W ostatniej dopiero chwili Francja polapała się w sytuacji. Dlatego poczęto w Paryżu lansować udział Polski w małej entencie i przyjaźni z czechami.

Bardzo dobrze ujmuje to „Nowa Reforma”, mówiąc o wizycie min. Hotoveca w Warszawie:

„Wspólnota ekonomiczna musi prowadzić do wspólnoty politycznej. W tym wypadku zaś tembardziej, że leży ona w żywotnym interesie Francji, która musi dążyć do tego, aby oba nowe państwa środkowoeuropejskie, stworzone przez nią i utrzymywane pod najtroskliwszą opieką, Czechy i Polska — żyły z sobą w zgodzie, bez której nie potrafią spełnić tego zadania głównego, jakie im Francja przeznacza, mianowicie straży antyniemieckiej na Wschodzie i stanowienie dość silnej zapory wszelkiemu zbliżeniu się niemiecko-rosyjskiemu w przyszłości”.

Sprawa jest jasno wyłożona tak jak zresztą stawia ją cała polityczna prasa francuska.

Powstaje jednak pytanie: kto będzie mądrzejszy — Briand czy Benesz? Czy Francja sama, czy też łącznie z Polską, będzie musiała zmienić tory małej ententy i zepsuć porozumienie czesko-niemieckie, czy też Czechy i tym razem wyprowadzą Francję, a nas wraz z nią w pole, i wyciągną z nowej „przyjaźni” tylko korzyści, a nam zostawią tylko frazesy?

Zerwanie Czech z Niemcami jest bardzo wątpliwe, wtedy bowiem czeska polityka wewnętrzna znalazłaby się bez wyjścia i słowa Niemców czeskich, że kraj ich może stać się nową Irlandją, mogłyby zamienić się w czyn...

Dlatego też absolutnym non-

sensem są słowa p. Piltza, który mówi o zbliżeniu z Niemcami po czeskim pomoście. Musielibyśmy i my wtedy stanąć na punkcie antyfrancuskim, a to jest rzecz w dzisiejszych warunkach wykluczona. A przeto niema u nas tak zrecznego polityka, jak p. Benesz, by podobne koziołki przed Europą udawały się z takim powodzeniem, jak udają się Czechosłowacji.

Publicysta amerykański o podziale G. Śląska.

Pod tytułem „Dawny porządek powraca w Europie”, zamieszcza p. Frank H. Simonds w poważnym miesięczniku amerykańskim „The American Review of Reviews” gruntowny artykuł o G. Śląsku. Oto streszczenie przewodnich myśli artykułu p. Simonds’a:

Autor kładzie nacisk na to, że głosowanie z 20 marca br., chociaż pozornie dało większość niemiecką, jednak wynikało ze zmobilizowania niemieckich emigrantów. Niemcy uzyskali na 21 obwodów, czyli okręgów, nawet przy najniższym emigrancie na Górny Śląsk, bezwzględnie 9 powiatów, które tworzą jeden blok. Z pozostałych dwunastu Polska uzyskała 7 powiatów, wszystkie wiejskie Niemcy zdobyli zaś 4 miejskie i jeden wiejski. Stosunek liczby głosów w tych 12-tu powiatach, wliczając w to wiejskie i miejskie, jest następujący: za Polską głosowało 382.000, za Niemcami 362.000. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę ilość gmin, które się oświadczyły na tym obszarze większością swych głosów za Polską, to Polska zdobyła ogromną większość gmin, podczas gdy głosowanie za Niemcami skupiło się w kilku wielkich miastach z napływową niemiecką ludnością, które to niemieckie centra były tylko drobnymi wyspami na morzu polskich obwodów wiejskich.

Francuzi — pisze dalej publicysta amerykański — poparli pretensje polskie do wyżej wymienionego obszaru 12-tu powiatów, w których Polacy uzyskali większość co do liczby głosów i imponującą większość co do gmin, co jest decydujące wedle brzmienia traktatu wersalskiego Anglii i Włosi odrzucili pretensje polskie. Anglii chcą dać Polsce obwód rybnicki i pszczyński, a Włosi dorzucają na rzecz Polski w myśl projektu hr. Sforzy, Katowice wieś, gdzie Polacy uzyskali 60.000 głosów, oraz drobne skrawki powiatu Królewskiej Huty, Bytomia i Lublińca.

W ten sposób, eliminując 9 powiatów wiejskich, położonych na zachód od Odry, a „zdobytch”

Pau Piltz jest na to za słaby. Mamy wprawdzie po p. Sapięze p. Skirmunta, który posiadał jaknajlepszą sławę twórcy nowych metod pokojowych w polityce polskiej, ale obawiamy się, że o ile p. Sapięha robił sam złą politykę, o tyle teraz cudza polityka czeska czy francuska wodzi za nos samego p. Skirmunta.

Czesław Ottaszewski.

przez Niemców i 3 powiaty, przyznane nawet przez Anglików, łącznie z Włochami, Polsce (rybnicki, pszczyński i Katowice wieś) otrzymujemy jako resztę sporną 9 powiatów, z których 4 opowiedziały się za Polską, a 5, głównie miasta za Niemcami. Tych 9 powiatów najbardziej przemysłowych i górniczych, chcą Anglii i Włosi oddać Niemcom. W tych zaś obwodach za Niemcami, którzy sprowadzili do tych powiatów masę emigrantów, oświadczyło się dnia 20 marca 264.000 głosów za Polakami, zaś 214.000. Przewyżka głosów za Niemcami wynosi zatem tylko 50.000 i wynika z najeżdżu emigrantów. Przy takim rozstrzygnięciu sprawy z 472.000 rodowitych górnośląskich, którzy oddali swój głos za Polską, musiałoby wrócić na całym terenie górnośląskim pod „opiekunstwo skrzydła” rządu pruskiego 304.000 podczas gdy z 705.000 głosujących za Niemcami, tylko 98.000 miałyby przypaść Polsce. Na takie rozwiązanie sprawy nie zgodzili się Francuzi, ani Niemcy, którzy mają zelazność żądać całego obwodu przemysłowego.

Na takie haniebne pogwałcenie sprawiedliwości nie może się jednak zgodzić i Polska — konkluduje autor — tembardziej, że konferencja w Paryżu, obiecując początkowo Polsce cały obwód bez zastrzeżeń, dała polskim pretensjom sankcję moralną. Dzisiaj słyszymy jednak, że wbrew wszelkim zasadom uczciwości, podobno rzeczoznawcy angielscy, przygotowujący obecnie w Paryżu wniośki dla Rady Najwyższej proponują oddać Polsce pow.: pszczyński, kubiński i oleśnieński, z pominięciem wymienionego dawniej, jako darowizna angielska na rzecz Polski powiatu rybnickiego. Jeśli odnośna depesza nie jest wykwitem sezonu ogórkowego i jako taka, zwykłą kaczka dziennikarską, to projekt dopiero co wspomniany, wywołaby w Polsce niesłychane wzburzenie. Ani chwili nie utrzymałby się w Polsce rząd, któryby się zgodził na przyjęcie takiego wyroku Salomonowego.

Przed decyzją w sprawie Górnego Śląska.

(Ameryka weźmie udział w konferencji.)

LONDYN, 6 sierpnia. (PAT) Wied. B. K. Jak się dowiaduje biuro Reutersa prezydent Harding przyjął zaproszenie do wysłania przedstawiciela na najbliższą konferencję Rady najwyższej i wyraził nadzieję, że mocarstwa sprzymierzone doprowadzą do sprawiedliwego rozwiązania kwestii górnośląskiej i usuną przez to trudności pacyfikacji Europy.

Stanowisko Ameryki w sprawie G. Śląska.

PARYŻ, 6 sierpnia. (E. E.). — Ambasador amerykański w Londynie Harvey udaje się w dniu 6 h. m. do Paryża na posiedzenie rady najwyższej. Rząd amerykański polecił swemu przedstawicielowi, aby porzucając dotychczasowe tradycje polityczne nie mieszania się do spraw europejskich, starał się zapewnić współudział Ameryki w słusznym rozwiązaniu szeregu ważnych problemów politycznych i ekonomicznych, w których jest zainteresowana. Program prezydenta St. Zjednoczonych jest osiągnięcie przez mocarstwa zainteresowane bezpośrednio słusznego i zadawalającego rozwiązania zatargu śląskiego w ten sposób bowiem zostałyby usunięte główne przeszkody, stojące na drodze do zapewnienia pokoju w Europie.

Ostępstwa anglików?

PARYŻ, 6 sierpnia. (Polpress). Wczoraj wieczorem w sferach politycznych rozeszła się pogłoska, że Anglicy zgadzają się na przyznanie Polsce części powiatu gliwickiego, w zamian za co otrzymują ze strony francuzów kompensatę w sprawie sankcji wojskowych i celnych. Jednak pogląd na rozstrzygnięcie sprawy G. Śląskiej pozostaje nadal bardzo pesymistyczny. Francja bohatersko broni interesów Polski. Jednak przedstawiciele Anglii nie skłonni są do ustępstw.

Dominja o polityce angielskiej w sprawie G. Śląska.

LONDYN, 6 sierpnia. (E. E.). Przedstawiciele dominjów, zaproszeni do wzięcia udziału w obradach gabinetu angielskiego w sprawie Górnego Śląska zaaprobowali jednomyślnie wytyczne polityki rządu Wielkiej Brytanji w tej sprawie. Na konferencji wyrażono zadowolenie z powodu zwolania w najbliższym czasie rady najwyższej.

Prywatne rozmowy.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Polpress). Ze źródła dobrze poinformowanego korespondent „Paris-Midi“ dowiaduje się, że w niedzielę wieczorem ma się odbyć prywatne spotkanie Lloyd George'a, Brianda i Bunomi. Fakt spotkania może mieć niezmiernie ważne wyniki.

Przyjęcie u Brianda.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Pat). Havas Briand przyjął śladaniem ambasadorów angielskiego i włoskiego oraz członków komisji rzeczoznawców państw sprzymierzonych, zajmującej się badaniem sprawy górnośląskiej.

Charakter prowizoryczny decyzji.

LONDYN, 6 sierpnia. (Polpress). Lord Curzon wyraził przypuszczenie, że wobec ogólnego napięcia politycznego zatwierdzenie sprawy G. Ślą-

ska będzie nosiło prawdopodobnie charakter prowizoryczny.

Rezultat konferencji rzeczoznawców.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Pat). Havas donosi, że konferencja rzeczoznawców ukończyła swoje czynności. Wobec niemożności dojścia do jednolitych wniosków komisja przedłoży sprawozdanie, w którym podaje dodatnie i ujemne strony różnych projektów rozwiązania sprawy, pozostawiając radzie najwyższej powzięcie ostatecznej decyzji.

Powszechnie zainteresowanie.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Polpress). Nietylko koła polityczne, lecz i cały Paryż oczekuje z ogromnym zaciekawieniem na rozpoczęcie rady najwyższej. Wielu deputowanych i działaczy politycznych, którzy przebywali na urlopie, powróciło obecnie do Paryża. Zjechało też dużo korespondentów dzienników zagranicznych. Prasa organizuje natychmiastowe podawanie wszystkich wiadomości o szczegółach przebiegu konferencji.

„Temps“ o stanowisku Francji.

PARYŻ, 5 sierpnia. (Pat). Hav. „Temps“ omawiając sprawę nieporozumień, istniejących w łonie komisji rzeczoznawców, mającej przygotować materiały w sprawie podziału G. Śląska, zaznacza, że **Francja niema zamiaru faworyzować Polski. Uważa jednak za swój obowiązek nie przyłączać się do niesprawiedliwego rozwiązania kwestji.** Wyznaczenie granicy, która nie byłaby zgodną z wolą ludności, stworzyłoby otwartą ranę w sercu Europy, co nie byłoby ani zamiarem naszym, ani naszych przyjaciół angielskich.

PARYŻ, 5 sierpnia. (Pat). Hav. W związku z pogłoską, jakoby rada najwyższa, wobec niemożności dojścia do porozumienia komisji rzeczoznawców państw sprzymierzonych w sprawie podziału G. Śląska zamierzała rozwiązać problem w ten sposób, żeby przydzielić obu stronom bezsporne tereny, a pozostawić pod administracją władz międzysojuszniczych resztę zagłębia przemysłowego, „Temps“ pisze, że **projekt ten może być tylko wtedy wzięty pod uwagę, gdyby Polska i Niemcy z góry zgodzili się na jego przyjęcie.** Otóż rząd polski, jak również rząd niemiecki według wszelkich danych nie godzą się na takie rozwiązanie i domagają się natychmiastowego zlikwidowania problemu. **Leży to również w interesie Francji i jest pragnieniem Anglii i Włoch.** Nie należy wobec tego brać pod uwagę tego projektu, gdyż byłoby to fikcyjnym rozwiązaniem w chwili, gdy chodzi o wyniki realne. Traktat nakazuje natychmiastowe wyznaczenie granicy, a więc należy ją natychmiast wyznaczyć.

Niemcy zaprzeczają.

BERLIN, 6 sierpnia. (Pat). Niemiecki urząd dla spraw zagr. demontuje francuskie informacje iskrwa o koncentrowaniu wojsk niemieckich koło G. Śląska.

Ciłodująca Rosja.

Delegacja sowiecka jedzie do Europy.

NAUEN, 6 sierpnia. (Pat). Rząd sowiecki wystosował do wszystkich państw notę z podziękowaniem i prośbą o dalszą akcję ratunkową dla obszarów, na których 10 milionów ludzi cierpi głód. Rząd sowiecki demontuje równocześnie pogłoski o rozruchach i niepokojach. Komitet ra-

tunkowy powołał specjalną delegację, która wyjedzie zagranicę. W skład delegacji wchodzi: były prezydent m. Moskwy Gołowin, były minister Prokopowicz, dziennikarka p. Guskowa, córka Tolstojego Aleksandra, prof. Karaszewicz i b. prezydent moskiewskiego banku związkowego Awasarkisow.

Pomoc Szwecji.

KARSBORN, 6 sierpnia. (Pat). Radjo. Krzewicielami partii socjalistycznej z Briantingem na czele zwrócili się do rządu o zorganizowanie pomocy dla ludności rosyjskiej.

Pomoc Anglii.

CHORSEA, 6 sierpnia. (PAT) Rad. Izba gmin wyłoniła komitet prowizoryczny, który zajmie się organizowaniem akcji ratunkowej dla Rosji oraz sprawą walki z epidemiami towarzyszącymi głodowi.

Pomoc Polakom w Rosji.

6 VIII (PAT) BP. Min. Spr. Zagr. komunikuje: Po otrzymaniu wiadomości z Rosji o zbliżającym się głodzie i szerzeniu się epidemii cholery, delegacja polska w komisji mieszanej do spraw repatriacji zorganizowała bezpośrednią komunikację pomiędzy Warszawą a Moskwą, dając w ten sposób możliwość niesienia pomocy przez rząd i społeczeństwo obywatelom polskim, znajdującym się na terenie Rosji sowieckiej i Ukrainy, narażonym na głód i choroby z powodu braku środków żywności. Została uskutecziona wysyłka paczek żywnościowych, przygotowanych przez zainteresowane osoby i przez polski Biały Krzyż. Delegacja polska zaznacza, że pomimo przeprowadzenia możliwych ułatwień i zwrócenia uwagi społeczeństwu na konieczność niesienia pomocy rodakom w Rosji, wyniki tej pomocy za czas od 20 do 30 lipca r. b. są bardzo niska. Na ogólną ilość wysłanych 854 paczek imiennych, wysłanych było przez rodzinę 160 typowych i 163 osobistych, a tylko jedna paczka została przesłana do delegacji polskiej w Moskwie dla rozdzielenia pomiędzy najbardziej potrzebujących.

Delegacja międzynarodowa do Moskwy.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Polpress). W razie przyjęcia przez rząd moskiewski, warunków postawionych przez państwa zachodnie, do Moskwy natychmiast będzie wysłana międzynarodowa delegacja. Według wiadomości „Chic. Trib“. Houser ma wyjechać w najbliższych dniach do Rosji.

Odbudowa Rosji.

LONDYN, 6 sierpnia. (Polpress). Źródło dobrze poinformowane podaje, że po ukończeniu konferencji rady najwyższej do Londynu powrócił Krasin z którym ma również przyjechać i Lenin. Jednocześnie przybędą przedstawiciele niemieckich kapitałów i przemysłu. Nie jest wykluczone że przyjadzie sam Stines. Odbudą się wspólne konferencje w kwestji ekonomicznej odbudowy Rosji.

Car idzie.

MOSKWA, 6 sierpnia. (Polpress). Wśród mas głodujących ukazał się liczni agitatorzy, którzy głoszą, że Anglicy i Niemcy postanowili restaurować w Rosji monarchję, że monarchą ma być b. wielki książę Dymitr Pawłowicz, który aktem zamordowania Rasputina rozpoczął faktycznie rosyjską rewolucję. Dalej agitatorzy twierdzą, że Dymitr Pawłowicz jest już w Rosji, i że rychło rozpocznie pochód na Moskwę. Po obaleniu bolszewizmu nowy car utworzy rząd, składający się wyłącznie z chłopów. Wszyscy, kto dopomóż do obalenia bolszewików, zostaną suto wynagrodzeni. Agitacja ta ma ogromne powodzenie.

Kampanje zbożowe na Ukrainie.

ROWNO, 6-go sierpnia. — (E. E.). W celu przeprowadzenia zbiorów na Ukrainie rząd sowiecki sprowadził znaczne ilości konnicy w sile 20 dywizji, które rozpoczęły t. zw. kampanję zbożową wielce popularną wśród czerwonej armji. Zboże zabierane jest gwałtem i wywożone. W tym celu zmobilizowano cały rozporządzalny tabor kolejowy. Wzmocniono ochronę wojskową torów kolejowych, które pilnują gęste stráže. Pomimo znacznej czujności strażnicy powstają bezustannie niszczący, wykołują przytem całe pociągi, oraz wysadzają mosty.

Organizacja pomocy Rosji.

GENEWA, 5.VIII. (PAT) Hav. Odpowiadając na inicjatywę rządu czeskosłowackiego, Komisja Międzynarodowa Komitetu Czerwonego Krzyża oraz ligi Czerwonego Krzyża zwróciła się do rządów wchodzących w skład Ligi Narodów oraz do wszystkich organizacji Europy i Ameryki, zamierzających przyjąć z pomocą Rosji, aby zechciały wziąć udział w międzynarodowej konferencji, która odbędzie się 15 sierpnia w Genewie w sprawie utworzenia międzynarodowej organizacji pomocy Rosji.

Bezsilność rządu sowieków.

BORDEAUX, 6 sierpnia. (Pat). Radjo. Wiadomości nadchodzące z Rosji głoszą, że rząd sowiecki nie rozporządza żadnymi środkami, aby mógł się przeciwstawić głodowi ludności. Syberja wschodnia usunęła się całkowicie z pod władzy sowieckiej. Na zachodzie Syberji władza sowiecka jest minimalna. Ludność tamtejsza, wypierana przez grupy uchodźców, odpiersza z bronią w rękach nadciągające tłumy głodnych. Nad Wołgą ludność zdziesiątkowana przez cholere. Wobec dezorganizacji komunikacyjnej wątpliwem jest, czy pomoc państw zachodnich będzie mogła być skuteczna.

Mylne wiadomości.

MOSKWA, 6 sierpnia. (Polpress). Wiadomości prasy zagranicznej o wystąpieniach wybitnych przywódców komunizmu w centralnym komitecie wykonawczym między innymi wiadomość o militarnym przemówieniu Trockiego są mylne, gdyż centralny

Mechaniczna Fabryka Mebli Biurowych „W. Markusfeld“

Łódź, Cegielniana 114.
Poleca w wielkim wyborze: **Biurka amerykańskie** różnych rodzajów z żaluzjami lub bez. Przyjmuje wszelkie zamówienia, wchodzące w zakres urządzeń biurowych. Wykonanie pierwszorz. Ceny fabryczne. 469—3

komitet wykonawczy, który jak wiadomo zbiera się periodycznie, nie funkcjonuje już od trzech miesięcy.

Działalność Krasina.

MOSKWA, 6 sierpnia. (Polpress). Krasin jest obecnie w Moskwie, gdzie opracowuje plan zakupu zagranicą aprobowania.

Likwidacja gospodarstw sowieckich.

LWÓW, 6 sierpnia. (Russpress). Dzienniki sowieckie piszą, że dońska rada ekonomiczna w Rostowie postanowiła wydzierżawić gospodarstwa sowieckie kooperatywom prywatnym, pozostawiając małą część tylko w zarządzie sowieckim, jako wzorowe gospodarstwa.

Odezwa III międzynarodówki.

BERLIN, 5 sierpnia. (Russpr.). Komitet wykonawczy III-ej międzynarodówki wydał odezwę do partii komunistycznych zagranicą, wzywając do przyjęcia z pomocą w walce z klęską głodową w Rosji, która może się stać niebezpieczną dla władzy sowieckiej. Odezwa wzywa również robotników, do przeszkolenia wszelkimi siłami obcej interwencji w Rosji sow., które jakoby już się organizuje pod dyktando Francji.

Dwa poselstwa.

Poselstwo sowieckie w Warszawie.

WARSZAWA, 6 sierpnia. (Polpress). Członkowie poselstwa sowieckiego rozpoczynają urzędowanie dopiero od poniedziałku, gdyż obecnie są zajęci urządzeniem licznej kancelarii i własnych mieszkań. Wobec tego osoby prywatne do lokalu hotelu rzymskiego nie są wpuszczane. W korytarzach dyżurują urzędnicy sowieccy, którzy zapytują każdego obcego o przepustkę. Co do komfortu dyplomaci sowieccy są bardzo wymagalni. Onegdaj późnym wieczorem jeden z członków poselstwa żądał przyjęcia administratorki hotelu. Gdy administratorka przyszła, gość wskazał jej na pościel i powiedział: „Ja nie mogę spać na tym łóżku, gdyż pościel jest niezupełnie świeża. A my jesteśmy przyzwyczajeni w Rosji do porządku i czystości“. Do obiadu wszyscy członkowie poselstwa, zaczynając od p. Karachana i kończąc na szoferach i pokojówkach, zasiadają do jednego stołu. Początkowo obiady odbywały się na sali hotelu rzymskiego. Od kilku dni do restauracji tej zaczęli

przychodzić liczni członkowie komitetu p. Sawinkowa. Od tej pory sowieccy dyplomaci ukazują się na sali restauracyjnej znacznie rzadziej.

— W dniu wczorajszym poseł sowiecki p. Karachan złożył wizytę ministrowi Skirmuntowi. Rozmowa trwała około godziny. Przewidywane wręczenie listów uwierzytelniających w nadchodzący poniedziałek jeszcze nie nastąpi.

Polska komisja w Moskwie.

MOSKWA, 6 sierpnia. (Polpress). Dla charakteryzowania stosunku władz sowieckich do polskiej komisji repatriacyjnej, korespondent Polpress przytacza dwa fakty: komisja do tej pory nie uzyskała prawa na wywieszenie szyldu, na drzwiach wywieszono kartę papierową, którą prawie co noc ktoś zrywa. Również komisja nie ma prawa na wywieszenie nad lokalem komisji sztandaru polskiego.

Minister Skirmunt o stanowisku rządu.

WARSZAWA, 6 sierpnia. (Pat). „Kurjer Warszawski“ podaje: Wobec szerzonych w prasie zagranicznej pogłosek o rzekomej akłoności rządu polskiego do kompromisu w sprawie Górnego Śląska, o których to pogłoskach sygnalizował nasz korespondent paryski pod datą 4 sierpnia, pan minister spraw zagranicznych oświadczył wobec przedstawicieli prasy:

„Jak najusilniej muszę zaprotestować przeciwko pogłoskom, jakoby Polska zgadzała się na jakikolwiek byle niezgodne rozstrzygnięcie sprawy Górnego Śląska. W kołach rządowych nigdy nie podobnego nie myślano. Jesteśmy wprawdzie przeciw dalsze-

mu przeciążaniu sytuacji, ciągnącej się już 2 lata i pragniemy rozwiązania prędkiego, ale i słusznego, zarazem zgodnego z literą traktatu i ściśle z wynikiem głosowania w dniu 20 marca. Celem zaszkodzenia naszej słusznej sprawie prasa niemiecka pomieszczała, a zwłaszcza w ostatniej chwili bezcelne kłamstwa. Tak np. korespondent „Vossische Ztg.“ przypisał mi oświadczenie, jakoby w sprawie G. Śląska można było poprzestać na kompromisie, który zadowolił Niemcy i Polskę. — W rzeczywistości powiedziano wręcz odwrotnie. Kompromis w tej sprawie nie zadowolił ani Niemiec, ani Polski.

Równocześnie stanowczo muszę zaprzeczyć pewnym tendencyjnym pogłoskom, jakoby z chwilą ustąpienia ks. Sapiehy stosunki polsko-

Wychodząc z tego założenia min. aprowizacji zaznaczyło, że w razie niezastosowania amnestji obwinionemu przysługuje prawo odwołania się w terminie czternastodniowym, licząc od dnia doręczenia zawiadomienia o niezastosowaniu amnestji.

Min. spraw wewn. w uzupełnieniu nakłada na władze i instancje obowiązek rozpatrywania zażaleń z powodu niezastosowania amnestji.

Władza ta, w razie jeżeli uzna słuszność zażalenia, może we własnym zakresie działania wydać stosowne zarządzenia.

Obchód trauguttowski w Y.M.C.A

W dniu 5 b. m. staraniem koła miłośników sceny przy Y.M.C.A. (Piotrkowska 243) odbył się uroczysty obchód 57-jej rocznicy stracenia na stokach cytadeli Rumulda Traugutta, Romana Żulińskiego, Rafała Krajewskiego, Jana Jeziońskiego i Józefa Toczyńskiego.

Kilka słów o rocznicy wypowiedział p. J. Wojtyński, wzywając obecnych do uczczenia pamięci bohaterów z 1863 r. oraz poległych legionistów kampanji Piłsudskiego przez powstanie. Następnie odbyła się część koncertowa, na którą złożyły się śpiew, deklamacja i muzyka. Na zakończenie członkowie koła miłośników odegrali obraz dramatyczny w 1 akcie na tle powstania 63 r. „X pawilon” A. Staszczka. Główną rolę Kruka-Heidenreicha kreował p. St. Sieklicki. Dobre postacie epizodyczne stworzyli pp. T. Szaniawski (Kryłów) i M. Rosenthal (Zandarm). Pozostali wykonawcy wywiązali się dobrze z powierzonego im zadania.

Zebrana publiczność—żołnierze garnizonu łódzkiego i wprowadzeni goście—dziękowali wykonawcom owacyjnymi oklaskami.

Z wydziału zdrowotności publicznej.

(k) Na skutek zawiadomienia przewodniczącego delegacji W. Z. P., że w dniu 5 b. m. decyzją sądu okręgowego z dnia 27-go lipca 1921 r., dzierżawiony przez miasto zakład kąpielowy przy ulicy Kilińskiego № 120, na wniosek powództwa s-ów Rudolfa Bentlera, został oddany pod sekwestr z wyznaczeniem przez tenże sąd syndyka, w osobie adwokata Jurkowskiego, delegacja wydziału zdr.-publ. postanowiła, opierając się na zasadniczej ustawie sanitarnej z dnia 19-go lipca 1918 r., dotyczącej praw i obowiązków ciała samorządnych, zawiadomić naczelnego komisarza do walki z epidemjami, ministerjum zdrowia publicznego oraz wojewódzki urząd zdrowia w Łodzi, że powyższa decyzja sądu nie pozwala magistratowi prowadzić akcji, zmierzającej do walki z chorobami zakaźnymi.

Jednocześnie delegacja Z. P. postanowiła zwrócić się do prezydium Magistratu z prośbą o poczynienie starań w przedmiocie zniesienia sekwestru. W motywach delegacja wskazuje, że wobec panującej w Łodzi epidemji tyfusu brzusznego, plamistego, czerwonki i innych chorób zakaźnych oraz licząc się z możliwością zawleczenia do Łodzi cholery, miasto nie może być pozbawione zakładu użyteczności publicznej, w którym 500 osób dziennie korzysta, na zasadzie obowiązujących przepisów sanitarnych z bezpłatnej kąpeli.

Z polsko-amerykańskiego komitetu pomocy dzieciom.

(k) Kwestia na rzecz polsko-amerykańskiego komit. pomocy dzieciom w Łodzi, zorganizowana przez komitet kwesty w dniu 3 lipca b.r., przyniosła dochód w sumie 367,703 marek 90 fen.

Wypłata rent inwalidzkich.

Okręgowa Ekspozytura Sekcji Opieki M. S. Wojsk. w Łodzi zawiadania inwalidów wojskowych uprawnionych do otrzymania renty inwalidzkiej, że wypłata różnicy i zaliczki za miesiące: maj, czerwiec, lipiec i sierpień 1921 r. będzie uskuteczniiona codziennie od godziny 9 rano do 12 w południe, począwszy od dnia 8 sierpnia 1921 r.

Inwalidzi winni zgłaszać się

po odbiór renty w dniach ściśle określonych przez wydział zasiłków podług dawniejszego rozkładu.

Zjazd inwalidów łódzkich.

Zarząd związku inwalidów wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej niniejszym zawiadamia wszystkich inwalidów, wdowy i sieroty po poległych, że dnia 14 sierpnia r. b. o godzinie 9 rano odbędzie się zjazd wszystkich inwalidów, wdów i sierot po poległych województwa łódzkiego w Łodzi w sali koncertowej, Dzielna nr. 18.

Zalegalizowanie stow. urzędników państwowych.

(k) Władze zalegalizowały statut stowarzyszenia urzędników państwowych, oddział w Łodzi. Komitet organizacyjny czynny jest we wtorki i piątki od godz. 6 do 8 wiecz. w lokalu wydziału prasowego przy komisarjacie rządu, Aleje Kościuszki Nr. 1, I-sze wejście.

Utworzenie komitetu pomocy żydom w Łodzi.

(k) W Łodzi został utworzony i zalegalizowany komitet centralny niesienia pomocy żydom, ofiarom wojny, emigrantom i reemigrantom z Rosji. Na czele komitetu stoi poseł, dr. Rosenblatt. Biuro komitetu mieści się przy ul. Piotrkowskiej pod № 85.

Przemianowanie Tow.

Tow. „Talmud-Tora”, utrzymujące szkołę żydowsko-rzemieśniczą przy ulicy Pomorskiej nr. 46, przemianowane zostało na „Tow. szerzenia oświaty i wiedzy technicznej wśród żydów w Łodzi”.

Huštawki i karuzele.

r) Ministerstwo spraw wewnętrznych zawiadomiło wojewodę łódzkiego, że załatwiając zapytanie w sprawie pozwolenia na urządzenie karuzel, huštawek i t. p. wyjaśnia, że w przepisach obowiązujących nie ma bezpośredniego wskazania, czy na urządzenie takowych, potrzebne jest pozwolenie i przez kogo ma być wydawane.

Pozwolenia na urządzenie i prowadzenie karuzel, huštawki i t. p. winny udzielać władze administracyjne I-jej instancji, po zasięgnięciu opinji policji miejskiej, zarówno co do samej osoby ubiegającej się o pozwolenie.

Udzielenie pozwolenia przez władzę administracyjną I-jej instancji nie przesądza w niczem stosunku między przedsiębiorcą, a gminą w tych wypadkach, o ile karuzela miałaby być urządzona na gruntach miejskich, jak również nie zwalnia przedsiębiorcy od wykupienia świadectwa przemysłowego (patentu).

Przy pracy.

(k) Przy ulicy Piotrkowskiej № 44 bela towaru spadła przy ładowaniu z wozu na wodzicę Amzela Efroima, lat 30, zam. przy ul. Aleksandrowskiej 8, który uległ zmiążdzeniu prawej nogi. Pogotowie ofiarę wypadku przywiozło do szpitala.

Rewindykacja od Niemiec.

Komisja rewindykacyjna przy głównym urzędzie likwidacyjnym podaje do wiadomości, że przystąpi wkrótce do odbioru w naturze następujących kategorii przedmiotów wywiezionych przez Niemców lub osoby działające w ich interesie z terytorjum Polski, stanowiącego uprzednio były zabór rosyjski, na terytorjum Niemiec lub ich wojennych sprzymierzeńców.

- a) archiwa, patenty, plany, rysunki, modele, rejestry, księgi handlowe, lub kancelaryjne, korespondencje, druki;
 - b) dzieła sztuki i kultury (obrazy, rzeźby, rękopisy, książki, zbiory i t. p.) biżuterja i kosztowności;
 - c) dzwony, przedmioty kultu, aparaty kościelne lub ich części;
 - d) narzędzia i instrumenty przemysłu, rolnictwa i żeglugi;
 - e) papiery wartościowe z kuponami.
- Pozatem komisja rewindykacyjna wystąpi o zwrot zabranych, aresztowanych lub sekwestrowanych przez władze cywilne lub wojskowe niemieckie bądź przez poddanych niemieckich lub ich przedstawicieli:
- 1) Kaucji depozytów i wkładów w instytucjach kredytowych.
 - 2) Gotowizny w instytucjach samorządowych i publicznych, bądź też u osób prywatnych.
 - 3) Kapitałów przysłanych z Rosji

Dnia 5 sierpnia r. b. zmarł

† p.

Marjan Pasierbiński

uczeń kl. VII 2-iej Wyższej Szkoły Realnej, zastępowy XI Łódzkiej Drużyny Z. H. P., b. ochotnik 201 p. p. W. P.
W zmarłym tracimy cichego i wytrwałego towarzysza pracy.
Cześć Jego ceniom.

KOLEDZY.

Rodzicom i rodzinie przedwczesnie zmarłego

b. p. Henryka Weissa

wyrażamy głębokie współczucie i szczerzy żal.

Isai Treszczański z rodziną.

Boleśnie dotknięci przedwczesną śmiercią

b. p. Henryka Weissa

wyrażają szczerze współczucie i żal rodzicom i rodzinie

Abramowie Winter.

do Polski przez uchodźców, które były zatrzymane przez Niemców, i długów ściąganych przez niemieckie zarządy cywilne i wojskowe.

Z powodu tego, że rejestracja strat wojennych, przeprowadzona w swoim czasie, nie obejmowała wszystkich przedmiotów wyżej wymienionych kategorii prócz obszarów przyznanych na mocy traktatu ryskiego do Rzeczypospolitej

Polski, komisja rewindykacyjna wzywa wszystkie osoby i instytucje poszkodowane przez zabranie im przedmiotów z wyżej wymienionych punktów, które strat swych nie zarejestrowały jeszcze, aby złożyły osobiście lub przestali pocztą odpowiednio wypełnione deklaracje do wydziału identyfikacyjnego komisji rewindykacyjnej w Warszawie, Jasna 8.

Browary przystępujące do licytacji winny dołączyć do oferty, zaświadczenie odnośnych władz, stwierdzoną ilość z jęczmienia słodu i do przetargu stawać mogą jedynie browary, które jeszcze swego kontygentu nie przerobiły i którym słód nie został skonfiskowany.

Kronika ekonomiczna.

* **Wystawa wielkobrytyjska.** W Londynie rozpoczyna się w przyszłym tygodniu subskrypcja na kapitał zakładowy wielkiej wystawy imperjum brytyjskiego, która będzie urządzona w parku Wembley w Londynie w lecie 1923 r.

* **Wolny wywóz mąki z Węgier.** Telegram z Budapesztu donosi: Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 27 lipca uchwaliła zupełnie wolny wywóz mąki z Węgier aż do dnia 30 września b. r. Do wymienionego terminu wolno z Węgier wywozić wszelkie ilości mąki jedynie za opłatą po 600 koron węgierskich od centnara metrycznego. Spodziewany jest wywóz 1 miliona centnarów metrycznych.

* **Żniwa w Rumunji.** Z Bukaresztu donoszą, że Rumunja zamierza znieść zakaz wywozu zboża, a to z powodu doskonałych horoskopów co do zbiorów, które przewyższają prawdopodobnie zapotrzebowanie w kraju.

Handel, przemysł i finanse.

Przemysł i handel polski.

Łódzki trust.

[] Zalegalizowany został przez władze w Łodzi oddział polskiego związku przemysłowców metalowych. Do zarządu weszli panowie: Ernest Wilde, Edward Weigt, Franciszek Pałaszewski, Edward Rejman, Henryk Rakowski, Drebert Antoni i inni.

[] **Przypuszczalny zbiór tegoroczny.** Według zestawienia urzędu statystycznego, przypuszczalny zbiór tegoroczny na podstawie oceny z 1 lipca przedstawia się w centn. metrycznych z 1 ha następująco:

Małopolska ogółem: rzepak ozimy 7.0, pszenica ozima 10.0, żyto ozime 10.4, jęczmień ozimy 10.4, jęczmień jary 10.4, owies 11.1, siano łąkowe I pok. 22.2, siano konicz. I pok. 22.8.

Województwo łwowskie: rzepak ozimy 7.8, pszenica ozima 9.4, żyto ozime 10.8, jęczmień ozimy 10.4, jęczmień jary 10.9, owies 11.1, siano łąkowe 23.1, siano koniczyna 24.7.

Następują potem po sobie kolejno pod względem ilości województwa: tarnopolskie, krakowskie i stanisławowskie.

Ze sfer dobrze poinformowanych donoszą: Wykupno zboża przez spekulantów odbywa się uciążliwie. Płacą 8 do 12000 marek, chcą tym sposobem wstrzymać spadek cen i spowodować dalszą drożyznę wszystkich ruchomych artykułów żywności, których ceny zawisły są od cen zboża. Spodziewać się należy, że po pokryciu zapotrzebowania zboża

na zasiew, ceny jego się absolutnie obniżą.

[] **Elektryfikacja zagłębia borystawskiego.** Szereg wielkich towarzystw naftowych w Borystawiu przystępuje do budowy wielkich stacji elektrycznych i ma zamiar przejść do zastosowania motorów elektrycznych dla ruchu wiertniczego. W związku z tym ruchem ministerstwo przemysłu i handlu podejmuje akcję stwózenia jednolitej sieci elektrycznej dla całego zagłębia. Państwowy urząd elektryfikacyjny ma wystać delegację na miejsce, celem opracowania planu elektryfikacji zagłębia.

[] **Sprzedaż słodu.** (r). Województwo łódzkie zawiadomiło starostę, że w dn. 1 września odbędzie się sprzedaż skonfiskowanego słodu drogą licytacyjną, w urzędzie kom. min. apr. przy magistracie m. Łodzi, browar G. Kajlicha w Łodzi.

Ogłoszenie.

Organizujące się społeczne 8 kl.

545-1

męskie gimnazjum polskie

z programem szkół państwowych (typ humanistyczny z łaciną) podaje do wiadomości, iż zamierza uruchomić z początkiem roku szkolnego 1921-22, 3 klasy wstępne i 3 klasy gimnazjalne.

Informacji, począwszy od 15 b. m., udziela się w kancelarji gimnazjum imienia Elizy Orzeszkowej codziennie od g. 11-iej do 1-iej po poł.

Grand-Kino
Piotrkowska 72.

Ostatnie 2 dni.

rozpoczęcie 4-go epizodu

Grand-Kino
Piotrkowska 72.

„Nowej Misji Judexa“

o wojennym dramacie w 5-ciu częściach p. t.

„Elektryczna ręka“

ze znakomitym odtwórcą gł. roli

René Cresté.

Dla dzieci i młodzieży dozwolone!

Rynek pieniężny.

Cedula giełdy łódzkiej.

Notowania z dn. 6 sierpnia 1921 r.
 Marki niemieckie (gotówka) 25,25 w placeniu, 26 w żądaniu.
 Marki niemieckie (czeki) 25,25 w placeniu, 26 w żądaniu.
 Dolary St. Zjedn. (gotówka) 2060 w placeniu, 2070 w żądaniu.
 Franki francuskie (got.) 160 w placeniu, 161 w żądaniu.
 Funty szterl. (gotówka) 7400 w placeniu, 7460 w żądaniu.
 Korony austriackie (gotówka) 208 w placeniu, 212 w żądaniu.

5 proc. Listy zast. m. Łodzi 216 w placeniu, 220 w żądaniu.
 4 proc. listy zast. m. Łodzi 208 w placeniu, 211 w żądaniu.
 6 proc. obl. m. Łodzi 80 w placeniu, 84 w żądaniu.
Giełda warszawska.
 Notowania z dn. 6 sierpnia.
 Na dzisiejszym zebraniu nastąpiło pewne ożywienie na rynku dewizowym, skutkiem czego waluty zdrożały. Akcje bankowe w ruchu słabym. Do obrotów giełdowych dopuszczono akcje Banku Zjednoczonych Ziemi Polskich. Akcje przedsiębiorstw przemysłowych nieco mocniej. Papierami publicznymi obroty ograniczone przy usposobieniu dla listów zastawnych m. Warszawy wzmożeniem. Rubli nie notowano.

Waluty.
 Paryż 161—160.75.
 Wiedeń 2.10.
 Berlin 25.25.
 Gdańsk 25.50—25.75.
 Londyn 7550—7500.
 Dolary St. Zjedn. 2065—2045—2050.
Akcje.
 4 i pół proc. Tow. Kred. ziem. rublowe 278—280.
 5 proc. m. Warszawy 502—505.
 6 proc. Warsz. 1916 rubl. 250.
 Bank Dyskontowy 6 emisji 2400.
 Bank Handlowy w Warszawie 1—8 em. 2300—2350; 9—10 em. 2275—2310.
 Bank Zachodni 3 em. 1700.
 Bank Kred. w Warsz. 1—5 em. 2800—2800.

Bank Tow. Spółdz. 1—4 em. 2625.
 Bank Zj. Ziem Pol. 1—3 em. 1000—1150—1100.
 Warsz. Tow. Fabr. cukru 14000—14450—14350.
 Kop. węgla i zakł. hutn. 1—4 em. 16200—16150.
 Lilpopy 1 em. 3425—3475.
 Ostrowieckie 8200—8400—8175.
 Rudzki 1 em. 2575—2700.
 Starachowickie 1—2 emisji 7100—7275—7200.
 Zyrardowskie 44500.
 Ł. J. Borkowski 5—6 emisji 1500—1625—1575.
 Handel i żegl. 1—4 em. 2100—2125.
 Elektrownie okr. w Pruszkow 1—3 680—700.
 Polska nafta 1—3 em. 2575—2400—

Drzewny przem. i handel 1—3 e 1475—1485.
 Br. Jablkowscy 1285—1350.
AFORYZM.
 Mężczyźnie przystoi mądrość, nauka, Kobięcie za to piękność twarzy; On też dlatego dobrze książkę szuka, Ona zaś o Kneippa mydło marzy.
 Do nabycia we wszystkich perfumeryjach, aptekach i składach aptecznych. Prawdziwe tylko a podobnie R. Włodarski, Warszawa, Nowo-Karmieńska 23 1, tel. 133—14.
Lekarz Dentysta Lewita-Fuchs wyjechała

Dom Handlowo-Ekspedycyjny Lewin, Bücheri S-ka

Centrala w ŁODZI, Piotrkowska 56. Tel. 53.
 Własne składy: Piotrkowska 56 i Sienkiewicza 24.
 Cienie, ekspedycja, inkaso, magazynowanie i ubezpiecz. transportów.
Oddziały:
WARSZAWA KANTOR: Sw.-Jerska 42. Tel. 239-67 i 305-52. SKŁADY: Nalewki 25. Telefon 278-23.
POZNAŃ Wielka 21, Tel. 30-98. Sw. Agnieszki 7.
KRAKÓW
SW. TEKLI № 4.
SW. STANISŁAWA 2. Lipowa 31. Tel. 238.
BYDGOSZCZ II Aleja 40. Tel. 228. ul. Długa 52.
GOAŃSK, WILNO, Pruskie HERBY, Mysłowice, Sosnowice, SZCZAKOWA--GRANICA, IZŁAWA (Deutsch-Eylau)--MŁAWA.
Specjalne transporty w kierunku Rygi, Kiszyniowa i Jass odchodzą 3 razy tygodniowo.
 Przyjmujemy ładunki wagonowe i zbiorowe.
 Korespondencja we wszystkich większych miastach kraju, zagranicy i na pograniczach.
 Adres telegraficzny: „Lewicher“.

DOM EKSPEDYCYJNO-HANDLOWY Kleinerman, Lewenstein, Halpern i S-ka
 Warszawa, Leszno 14. ŁÓDŹ, Piotrkowska 23.
 podaje do wiadomości Sz. Klienci, że z dnem 1 sierpnia 1921 r. został otworzony własny nasz oddział — w **Równie**, przy ul. Aptekarskiej № 8, dokąd przyjmujemy, z udzieleniem zaliczek, ekspedycję kolejową i pocztową.
 Przyjmujemy również ekspedycje i do Rumunji. 654—2

N. Białek
 ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 39
 FABRYCZNY SKŁAD OKIEN I WÓZKÓW ŻELAZNYCH

Miód naturalny w beczkach od 100 --- 200 kg.
 sprzedaje ze składu Polskie Towarzystwo dla Przem. i Handlu Międzynarodowego „**INTERPOL**”
 Filja w Łodzi: PIOTRKOWSKA № 177.
 629—2

Gumy rowerowe, obrecz gumowe do karet oraz inne wyroby gumowe fabryki „Atlas” w Manchester do nabycia u **B. Gersona i S-ka** Piotrkowska 64 prawa oficyna 6 wejście.

W celu zasilenia funduszu na kolonje letnie dla dzieci funkcjonariuszy policji państwowej w Łodzi odbędzie się w **Helenowie** w niedzielę d. 7 sierpnia b. r.

Wielka Zabawa Ogrodowa
 urządzona staraniem Kasy Przejrzystości Komendy Policji Państw. w Łodzi
 połączona z Loterią fantową, rozegranych będzie z górą 4,000 wartościowych fantów m. innymi 2 maszyny do szycia, żywy inwentarz, materiały łokcłowe, kury, kaczkę, gęsi i t. p.
 Program zabawy urozmaicony, występy artystów teatru „Scala” Loli Patroni, E. Bodo, St. Bronecki, B. Kamiński, Z. Ullas. 523—1

Lokal
 3 pokoje i kuchnia w śródmieściu przy ul. Piotrkowskiej. Oferty do admin. pisma pod 100.

Poszukuję współnika
 z lokalem frontowym przy ul. Piotrkowskiej dla założenia zagranicznego domu konfekcyjnego „London-Paris Model-Haus”. Przez szereg lat miałem powyższy interes zagranicą. Posiadam kapitał. Oferty do admin. „Głosu” pod „A. A.” 577—2

Lecznica Lekarzy Specjalistów
 Piotrkowska № 17, drugie podwórze.
Dr. Garliński chor. oczne od 9—10.
Dr. Magdziński chor. wewn. i dzieci 10—11
Dr. Ługowski chor. kobiece od 11—12.
Dr. Dutkiewicz chor. skórne i wener. od 11—12.
Dr. Artymowicz chor. kob. i chirurg. od 12—1.
Dr. Josiński chor. kob. 1 i pół—2 i pół.
Dr. Czaplicki chor. uszu, noz. i gardła od 12 i pół—1 i pół.
Dr. Michalski chor. oczne od 2—3.
Dr. Skusiewicz chor. skórne i wener. 1—2
Dr. Marks chor. kobiece od 3—4.
Dr. Jokieli chor. dziecięce i wewn. 3—4.
Dr. Mittelsaender chor. nerwowe, powięzdziałek, środa i piątek od 3—4.
Dr. Starzyński chor. nerwowe, codz. od 1 i pół—2 i pół.
Dr. Osiecki chor. wewn. (płuca i serca) codz. od 11 i pół—1.
Dr. Goldberg chor. nosa, gardła i uszu od 9—10 g.
Dr. Karnicki chor. oczu od 4—5 g.
Dr. Nowicki chor. dzieci od 10—11.
Dr. Stawowczyk choroby weneryczne i skórne od 4—5.
Dr. Altenberger chor. nosa, uszu i gardła od 3—4.
 UWAGA: Lecznica otwarta codzień prócz świąt. Porada 150 Mk. Wszelkie operacje i opatrunki od umowy

BRYLANTY, perły, złoto, srebro, zegarki i różną biżuterję kupię; płacę ussumienniej. 657—7
 Sklep Jubil. M. CHODŹKO, Południowa 1.

Korespondentka- stenografistka angielska, polska, niemiecka, biega pisać na maszynie, z wieloletnią praktyką biurową poszukuje posady. Oferty sub. „Korespondentka” do „Głosu”. 681—

Poszukuję współnika
 z większym kapitałem. Posiadam lokal frontowy w śródmieściu z urządzeniem. Oferty do admin. „Głosu” sub. „M. 501.” 682—1

Kupię wszelką ilość warsztatów tkackich mechanicznych do 15. Szerokość od 36 do 60 cali. Gładkie i kolorówki. Oferty do adm. „Głosu Pol.” sub. „Tkanina”. 78—3

Papier czerwony na muchy nadszedł i w najlepszym gatunku jest do nabycia **Hugo Güttel, Miłsza 26.** Agentem odpowied. rabat.

Doktor poszukuje mieszkania
 składającego się z 4—6 pokoi ewent. 2—3 pokoi umeblowanych. Oferty do admin. „Głosu” sub. „A. H. 100”. 661—1

Żądacie czekoladę „Columbus”
 390—3

Dywan Smyrneński
 5x5 o wysokim włosie zupełnie nowy do sprzedania.
 Poważni reflektanci zobaczyć mogą Kiliński-go 79 u W. G. Dzierżkowskiego 10—7. 645—1

Dobrze prosperujące przedsiębiorstwo przewozowe w dużym mieście na prowincji do sprzedania z powodu zmiany położenia. Zgłoszenia sub. „Janto” do „Głosu”. 621—2

Kupimy kocioł parowy o 120 m. kw. ogrzewalności. Dokładne oferty prosimy składać w admin. tegoż pisma pod lit. „A. B. 50” 648—3

Do wydzierżawienia. Domek murowany dwa pokoje z kuchnią, świetnie remontowane wraz z zabudowaniami i ogrodem kwintowo-warzywnym 48x5 1. Dwa minuty od tramwaju w okolicy Zarzewskiej i Kilińskiego. Solidni reflektanci zechcą złożyć ofertę w adm. pod „Dzierżawa” 617a—1

NA WYPŁATE towary męskie i damskie CH. MARKOWICZ i S-ka Piotrkowska № 37, w podwórzu. 71-9

Fabryka wyrobów wełnianych poszukuje **zdolnego młodzieńca** do fabrycznego kantora, obeznanego z technicznymi kształkami. Szeregółowa oferty sub. „G. 1000” z warunkami pensji. 561—3

Dyplomowany przez Wyższy Zakład Naukowy przedziałnik pierwszorzędny, z długoletnim doświadczeniem na powaźnych, samodzielnych stanowiskach w fab. krajow. i zagran. i znający przemysł włókienniczy wogóle, szuka posady **KIEROWNIKA** lub nadmajarza przedziałni bawełny, wełny lub wiganji ewent. stanowiska manipulant, lub zarządzającego fabryką.
 Może przystąpić do Spółki z niewielkim kapitałem. Referencje oraz świadectwa pierwszorzędne. Oferty pod „Kierownik” w „Głosie”. 30-2

Mechanik samodzielny 79—2
 z długoletnią praktyką w kraju i zagranicą, z niższą szkołą techniczną, lat 27, żonaty (bezdzietny); specjalność: maszyny, armatura i narzędzia poszukuje posady na samodzielne stanowisko na prowincji. Łask. oferty pod „Mechanik” do „Głosu”.

Adwokat przysięgły Roman Wanikowicz był podprokuratorem Sądu Okręgowego w Łodzi, był Wojskowym Sędzią Sledczy przy Sądzie Wojskowym O. G. w Łodzi otworzył kancelaryjną adwokacką przy ul. Piotrkowskiej № 18, m. 6. Przyjmuję od 4 do 7 pot. Sprawy cywilne, karne i administracyjne. 441—2

francuskie miały ulec rozluźnieniu i jakoby osłabło zaufanie, które Polska żywiła do Francji. Nie podobnego nie zaszło. Stanowisko moje wobec Francji nie różni się od polityki moich poprzedników. Seisły sojusz z Francją jest czynnikiem kardynalnym i przez nikogo nie może być kwestjonowany. Zresztą w ciągu mego krótkiego urzędowania miałem sposobność podkreślić w kilku deklaracjach, że pierwszym warunkiem ustalenia stosunków polsko-niemieckich, jest uznanie przez rząd rzeszy tego podstawowego faktu ścisłości przymierza Francją na granicy traktatu wersalskiego". Tyle p. Skirmunt. Oświadczenie p. ministra spr. zagr. przyczyni się niewątpliwie do rozwiązania wszelkich wątpliwości co do stanowiska rządu polskiego sprawie poruszonych tu zagadnień jak i do otwarcia szeregów fałszów i potwarzy.

Bolszewicy protestują przeciw samodzielnosci Galicji Wsch.

RÓWNO, 6 sierpnia. (Russpress). Dziennik kijowski „Komunist” nr. 42 poświęca artykuł wstępny projektom o utworzeniu państwa niezależnego Galicji Wschodniej. Gazeta dochodzi do przekonania, że powstanie podobnego niezależnego państwa, byłoby wielkim niebezpieczeństwem dla Ukrainy sowieckiej.

Wykrycie afery szpiegowskiej w Warszawie.

WARSZAWA, 6 sierpnia. (Telefonem). „Przebieg Wieczorny” dowiaduje się ze źródła kompetentnego o wykryciu przy ulicy Żórawiej lokalu, w którym mieściła się jedna z licznych placówek organizacji szpiegowskiej, rociągającej na ziemiach polskich. Dokonana rewizja dostarczyła sporo materiału interesującego i charakterystycznego dla pewnych sfer i wpływów obcych w Polsce. Znalaziono dokładne plany dyslokacji wojsk naszych na całym terytorjum Rzeczypospolitej polskiej z niektórymi szczegółami, dotyczącymi składu liczebnego pewnych oddziałów wojska polskiego i t. p. Prócz tego znaleziono również sporo bibuły komunistycznej wraz ze sprawozdaniem z czwartego kongresu III międzynarodówki,

który jak wiadomo, odbył się w Moskwie w miesiącu lipcu. Ten fakt najlepiej świadczy o żywej i szybkiej komunikacji i związku placówek tej przy ulicy Żórawiej z Moskwą lub rosyjskimi sferami sowieckimi.

Rewizja wykryła również pewne sumy w banknotach rubli sowieckich, rubli carskich, markach niemieckich i dolarach amerykańskich.

Cała ta afera nosi cechy bardzo charakterystyczne, które tembardziej się uwypuklają, jeżeli się zestawia materiał dowodowy zabrany przy rewizji z lokalu placówki szpiegowskiej przy ulicy Żórawiej.

Równocześnie stwierdzono podobanie paszportów polskich i fałszywe meldunki.

Blankiety paszportowe z odpowiednimi pieczęciami i podpisami władz polskich były przygotowane do prawdopodobnego wypełnienia ich potrzebnymi nazwiskami.

Stwierdzono przytem, że brak ścisłego przestrzegania przepisów meldunkowych znacznie utrudnia odpowiednim władzom wyśledzenie winnych i seiganie ich.

W związku z tą sprawą aresztowano kilka osób, co do których śledztwo jest w toku.

Należy się spodziewać interesujących szczegółów, które rzucą niewątpliwie, wiele światła na pracę ukrytą i prowadzoną na wyraźną szkodę dla państwa polskiego przez pewne czynniki obce.

Aresztowanie Tomasika.

BYTOM, 6 sierpnia. (E. E.) Władze koalicyjne aresztowały w okolicy Koźła niejakiego Tomasika, który miał przy sobie znaczną sumę pieniędzy, przeznaczoną na opłacenie 15,000 żołnierzy.

Litwini o sprawie Wileńszczyzny.

WILNO, 6 sierpnia. (PAT). Z Kowna donoszą: Na ostatnim posiedzeniu Sejmu minister spraw zagranicznych omawiał sprawę terytorjów litewsko-polskich oraz sprawy stosunku Litwy do stanowiska Ligi Narodów w sprawie Wileńszczyzny. Minister oświadczył, że propozycje rady Ligi Narodów w sprawie Wileńszczyzny są nie do przyjęcia i że w sprawie przydziału Wilna i terenów spornych mogą decydować tylko sami litwini. Stanowisko rządu poparli ludowo-socjalistyczna partja, socjalni-demokraci i chrześcijańscy-demokraci na

wniosek ostatnich Sejm uchwalił jednomyślnie wotum zaufania dla zagranicznej polityki rządu.

Zjazdy delegatów samorządowych Wileńszczyzny.

WILNO, 6 sierpnia. (Pat). — Zgodnie z wolą narodu, dowódcą wojsk Litwy Środkowej, gen. Żeligowski zwołał na dzień 9 sierpnia zjazd delegatów magistratu m. Wilna i wydziałów powiatowych a na dzień 14 b. m. zjazd organizacji samorządowych.

Dementi senatu gdańskiego.

GDĄSK, 6 sierpnia. (PAT) Senat gdański zaprzecza wiadomościom podanym przez gdańskie pisma socjalistyczne jakoby dla zabezpieczenia się przeciw ewentualnym rozruchom sprowadzono wojska z Niemiec.

Konferencje irlandzkie.

CHORSEA, 6 sierpnia. (Pat). Radfo. — De Valera zaprosił sir Graiga na konferencję. W związku z tem zaproszeniem pisze „Times”, że trudności pomiędzy północną a południową Irlandją są obecnie większe, niż te, które zachodziły przedtem pomiędzy południową Irlandją a rządem angielskim.

NAUEN, 6 sierpnia. (Pat). Rad. „Daily News” donoszą, że kwestja irlandzka przybiera niekorzystny obrót z powodu wzmagającej się opozycji polityków ulsterskich przeciwko propozycji rządowej.

Posiedzenie parlamentu irlandzkiego.

LONDYN, 6 sierpnia. (PAT) Wied. B. K. W dniu 16 b. m. zbierze się parlament irlandzki. W posiedzeniu tem, wezmą udział członkowie, którzy obecnie znajdują się w więzieniu.

Porozumienie angielsko-irlandzkie zagrożone.

LONDYN, 6 sierpnia. (E. E.) — „Daily Mail” donosi, że porozumienie angielsko-irlandzkie zostało poważnie zachmurzone z powodu odrzucenia przez parlament ulsterski ugodowej propozycji rządu angielskiego.

Szwecja a liga narodów.

KARSBORN, 6 sierpnia. (Pat). Przywódca konserwatystów w drugiej izbie parlamentu szwedzkiego były minister spraw zagranicznych admirał Lindman wygłosił wczoraj polityczną mowę wyborczą, w której oświadczył, że zaufanie Szwecji do ligi narodów zostało zachwiane.

O rozbrojenie.

WASZYNGTON, 6 sierpnia. — (Pat). Havas. Rząd angielski zawiadomił rząd Stanów Zjednoczonych, iż zgadza się na zwołanie konferencji w sprawie rozbrojenia w dniu 11 listopada r. b.

Nowy nuncjusz w Paryżu.

PARYŻ, 6 sierpnia (Tel. wł. Gł. Pol.) Wczoraj wieczorem przybył do Paryża nowy nuncjusz, mons. Ceretti, i został przyjęty ze wszelkimi honorami. Prócz dostojników kościelnych zjawili się w imieniu rządu francuskiego francuski ambasador przy Watykanie, Jonnart oraz Peretti della Rocca, jako delegat prezydenta ministrów. Na zapytania dziennikarzy odpowiedział nuncjusz, że szczęście Francji jest szczerem życzeniem papieża. Nuncjusz sam czuje się szczęśliwy, że będzie mógł popierać rozwój stosunków Francji z Watykanem i, że nie zapomni nigdy, iż ma to zadanie spełnić w republice, której demokratyczne podstawy należy uwzględnić. Będzie we Francji pracował na rzecz pokoju i unikał wszelkiego mieszania się do polityki wewnętrznej.

Walki w Marokko.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Tel. wł. „Gł. Pol.”). Z Tangeru donoszą, że powstanie szczepu Rif rozszerza się i ogarnia już posiadłości francuskie. Wojska powstańców wynoszą podobno 20 tysięcy ludzi, którymi dowodzi Si Mohammed Abdel Krim. Najważniejszą częścią tych wojsk stanowią uciekinierzy z tubylczych formacji hiszpańskich, którzy umia się obchodzić ze zdobytymi działami i karabinami maszynowymi. Wojska hiszpańskie otoczone na górze Arruit i w Selunie prowiantuje się z Melilli za pomocą samolotów.

Wojna grecko-turecka.

PARYŻ, 6 sierpnia. (Pat). Havas. Delegacja grecka zaprzecza pogłoskom tureckim, jakoby armja grecka miała zaprzestać poselgu turków aż do Angory. Grecja uważa, że zadanie jej nie jest ukończone, dopóki reszta armji kamelotów nie jest zupełnie zniszczona.

Okupacja terenów węgierskich.

BUDAPEST, 6 sierpnia. (Pat). Węg. BK. Odpowiadając na interpelację na posiedzeniu Zgr. nar. oświadczył min. spr. zagr. Barfy, że w najbliższym czasie nastąpi opróżnienie terenu Baraley przez Serbów. Wysoki komisarz ententy wyjeżdża na ten teren w poniedziałek w celu poczynienia prac przygotowawczych. Ententa musi ożwać nad tem, aby przy opuszczeniu terenu nie dopuszczano się rabunków jak to się działo na terytorjach, które okupowali Rumuni. Szkoły poczynione przez serbów w czasie okupacji będą przedstawione komisji państw sprzymierzonych. Minister zaznaczył, że przy objęciu terytorjum Barany przez Węgry nie może być mowy o sprawie zachodniej.

Nowiny w kilku słowach.

...Wied. B. K. Minister czeski dr. Benesz weźmie udział w spotkaniu się prezydenta Masarika z prezydentem Heinikem, któremu będzie towarzyszył kanclerz austriacki Schober.

...Z Kowna donoszą, że między Litwą a Łotwą zawarty został układ o prawach obywatelskich obywateli państwa litewskiego przebywających na terytorjum Łotwy i na odwrót.

...Min. finansów wygłosił w izbie deputowanych exposé, w którym stwierdził znaczny deficyt w budżecie państwowym. Minister przedstawił szereg projektów, mających na celu zapobieżenie kryzysowi.

Ze sportu.

o) **Samolotem do bieguna północnego.** „Chicago Tribune” donosi z Waszyngtonu, że fizyk Edwin Tairfax Naulty chce obecnie powtórzyć próbę dostania się do bieguna północnego drogą powietrzną. Przy pierwszej próbie tego rodzaju zginął lotnik francuski André i jego towarzysze. Naulty zamierza odbyć lot do bieguna w września, a to z Alaski przez Norwegię. Samolot będzie prócz niego mieścił jeszcze trzech lotników, a lot ma trwać 24 godziny. Syn Naultygo przybył już do Europy, by zbadać warunki drugiej części lotu, mianowicie z przylądka północnego do stolic skandynawskich i do Londynu. Odważni lotnicy chcą startować w Pointbarrow w Alasce i odbyć wzdłuż 155 południka lot do bieguna północnego długości 1200 mil morskich. Lot nie odbędzie się bez przerwy; pierwsza stacja jest przewidziana po pierwszej części drogi, druga na samym biegunie, następnie na Szpicbergu, skąd wzniosł się André; na wyspie Niedźwiedziej i wreszcie na przylądku północnym (Cap du Nord).

o) **Kongres murzynów w Ameryce.** Onegdaj otwarto w Nowym Jorku pierwszy kongres murzynów. Głównym punktem programu pierwszego dnia była, wedle „Daily Mail”, procesja przy udziale 15 tysięcy murzynów i siostr „Czarnego krzyża” z całego świata. Posiedzenie inauguracyjne przewodniczył tymczasowy prezydent republiki afrykańskiej Marek Garvey, który postanowił w swej mowie postulat: „Afryka dla afrykanów”. Mowę zakończył on zapowiedzią walki ras. Wysłano telegramy do prezydenta Hardinga, któremu zaoferowano poparcie 100 milionów murzynów, do króla angielskiego Jerzego, od którego domagano się wolności dla Irlandji, do de Valery i do przywódcy indyjskiego ruchu niepodległościowego Gandhiego, którym wyrażono życzenia powodzenia w walce o wolność.

Czesław Oitaszewski.

2

Teoria państwa chrześcijańskiego.

(Ciąg dalszy).

Świat idei, którego zamglonym odbiciem jest życie ziemskie, zdaje się odpowiadać stosunkowi dwostemu Bogu i ludzi, wiążącemu ich w jedną całość, zadania idealne państwa platońskiego mają wiele wspólnego z koncepcją chrześcijańskiego społeczeństwa, a ujęcie jego, jako autorytetu obyczajowego stanowi wprost podstawę dowodzeń stahlowskich. Brakło filozofom greckim jedynie wyobrażeń o Bogu, takich, jakie później światu dało chrześcijaństwo; rozumieli oni wyższe zadanie państwa, widzieli w nim jakieś jestestwo wyższego rzędu, stojące ponad interesami jednostek, a nawet samymi jednostkami, ale nie mogli wznieść się na te wyżyny pojęć, które pozwoliłyby im sięgnąć głębiej, aż do istoty, aż do przyczyny państwa i natknąć się tam z pojęciem Boga, jako przyczyny wszechrzeczy, a więc i prawa i państwa.

Dla doktryny chrześcijańskiej jest to dogmatem, jest warunkiem sine qua non egzystencji. To też Stahl, stojąc na punkcie lojalnym wobec wiary, stara się jedną odpiąć zarzuty, skierowane przeciw osobowości Boga, zwalczą początkowo

przeciwników jej począwszy od Spinozy, a kończąc na Straussie, aż wreszcie uznaje dowodzenia swe za wystarczające, fakt ingerencji Boskiej w sprawy ludzkie za pewny i niewzruszalny.

Gdyby jednakże chrześcijańska nauka doby współczesnej o państwie zadowolniła się miała takim postawieniem sprawy, wówczas z natury rzeczy wszelkie badania w tej dziedzinie musiałyby zamrzeć, bowiem sprawadzałyby się do rozmyślań na temat celowości i logiczności z punktu widzenia rozumu ludzkiego zarządzeń Boskich. To też, nie odrzucając bezpośredniego i ciągłego związku, jaki egzystuje między państwem jako takim a Bogiem, Stahl skłania się do poglądu, iż Istota Wyższa pozostawia człowiekowi znaczny zakres swobodnego działania, iż, natchnawszy go własną swą myślą, zaszczepliwszy w nim pierwiastek moralności, niby rolnik, co ziarno rzuca w ziemię, a pewien jest plonu, pozwala mu rozwijać się i działać w kierunku przez się wskazanym.

W ten sposób przechodzący z gruntu transcendentnego, niedostępnego badaniom, na grunt realny i naukowy. Pozostając narażone poza nawiasem poglądy doktryny chrześcijańskiej, skoro tycają się one pochodzenia moralności, możemy stwierdzić, iż dotychczasowa widzi źródło, z którego wypływają dążenia narodów do wytworzenia instytucji państwa, w moralności ludzkiej; wzięwszy

pod uwagę również to, cośmy powyżej powiedzieli o możliwości swobodnego rozwijania się ludzkości w myśl zaszczeplonych jej zasad moralnych, dopełnimy pojęcie źródła instynktu państwowego, widząc go w moralno-intelektualnej stronie duszy ludzkiej.

Niezlomne poczucie moralności, wiecznej i niezmiennej, bo od Boga pochodzący, — oto czynnik twórczy w stosunkach społecznych, oto impuls, który kierował jednostkami podczas wielowiekowego procesu tworzenia instytucji państwa, rodziny, małżeństwa.

Biełnemi drogami kroczy szkoła prawa natury, mniemając, iż państwo i prawo pozytywne są produktami umowy pierwotnej, zawartej pomiędzy niezależnymi, wolnymi jednostkami. Gdyby w rzeczy samej tak byłoby, wówczas umowa drogą ponownego kontaktu zmienioną być może z gruntu, może podkopać istniejące stosunki, zmienić kardynalne prawa, rządzące dziś społeczeństwem, wytworzyć bezład, anarchję. Szkoła natury, w szubogłości Rousseau, ma już na sumieniu zbrodnicę rewolucji francuskiej, szkoła chrześcijańska pragnie przez wyjaśnienie moralnych podstaw prawa i państwa, przez wykazanie, iż istniejący stan rzeczy jest świętym i niaruszalnym, umocnić go i uzasadnić, jako opierający się na doskonałej, bo niezmiennej i boskiej moralności i na rozumie

ludzkim. Większym uwzględnieniem swych zasług cieszy się szkoła historyczna: „Państwo powstaje, mówi Stahl, jako produkt określonego narodu i na określonym terytorjum z racji warunków historycznych tj. stanowiska ludzi, wywołanego pochodzeniem, potrzebami, czynami oraz wypadkami, jednak na mocy moralnych i prawnych pojęć, jakie im stałe towarzyszą (widzieliśmy) powyżej, iż pojęcia te są pochodzenia boskiego, a tedy niezmienne w czasie i przestrzeni). A więc, ciągnie dalej, państwo nie powstaje przez zewnętrzne porozumienie, lecz z racji bodźców wewnętrznych, nie drogą wyjawienia woli ludzkiej (umowa), lecz przez wyższe dyspozycje”.

Podobna wyjaśnienie zdaje się jednak być niewystarczającym: jeśli nawet w duszy każdej poszczególnej jednostki istnieją pewne przyrodzone jej skłonności w kierunku życia społecznego, jeśli skłonności te mają swe źródło w moralno-intelektualnej istocie człowieka, to jednak wszystko nie wyjaśnia dostatecznie faktu istnienia państwa, gdyż nie mówi o drogach, jakimi państwo powstało. Wyjściem staję się tu nauka o narodzie. Nowsze badania stwierdziły, iż wspólne cechy oddzielnych indywiduów, wywołane jednakowymi warunkami życia, stają się spójnią, łączącą jednostki w grupy, skoro chodzi o przeciw-

stawienie się innym zbiorowiskom jednostek o cechach odrębnych. Chrześcijańska nauka o państwie skwapliwie chwytła ideę istnienia oddzielnych narodów, a choć widzi pierwszy impuls do stworzenia państwa w istocie niezależnej od czasu i przestrzeni w nakazie Boskim, jednak na pojęciu narodu państwo opiera, akcentując jedność rodzaju ludzkiego, dzieli go na odrębne silnie zróżniczkowane, niekiedy wrogie sobie grupy. Odrzuca przytem wykreślony wpływ otoczenia na wytworzenie się narodów, przyjmując i tu wolę Boga, która karała uformować się narodom w pewien określony sposób, stosownie do ich przeznaczenia, zgodnie z swymi wyższymi, dla nas niepojętymi celami.

Ustaliwszy tedy pojęcie narodu, jako grupy jednostek o wspólnych cechach, a więc języku, pochodzeniu, prawie i zwyczajach, o wspólnych wierzeniach, a przede wszystkim o wspólnym przeznaczeniu, Stahl suponuje istnienie duszy narodu, pewnego poczucia wspólności dróg i celów. „Tak więc państwo opiera się nie bezpośrednio na właściwościach moralnych (t. zw. etos), jednostki lecz na charakterze moralnym zrzeszeń ludzkich (narodów) jako całości”.

(D. c. n.)

Z kraju.

Kraków.

(p) **Zwrot w sprawie Howorki.** W sprawie Howorki, który podczas wiece młodzieży akademickiej, protestującego przeciw publicznemu odczytowi ks. posła Lutostawskiego w Collegium Novum w Krakowie — strzelił do medyka Wohlberga, raniąc go ciężko — zaszedł sensacyjny zwrot.

Oto dowiadujemy się, że śledztwo przeciw Howorce zostało ukończono. Akt obrażenia zarzuca Howorce ciężkie oskarżenie ciała oraz przekroczenie patentu o noszeniu broni.

Równocześnie izba radna okręgu sądu karnego wypuściła Howorkę na wolność z więzienia śledczego polecając psychologom zbadanie stanu umysłowego Howorki.

Rozprawa odbędzie się w najbliższych dniach.

Lublin.

(p) **Hold sjonistów arcybiskupowi.** Jedno z paoljonistycznych pism zamieszcza charakterystyczną korespondencję z Płasków Luterskich pod Lublinem, w której między innymi powiada: „W zeszłym tygodniu odwiedził nasze miasteczko arcybiskup. W uroczystym przyjęciu wzięła również udział ludność żydowska, która wystawiła własną bramę triumfalną, strojącą w biało-niebieskie chorągwie i tarcze Dawida. Wśród ludności żydowskiej zapanowała wielka radość, o czem najlepiej świadczy, że nawet młodo-sjonistyczny socjaliści wzięli udział w powitaniu i wystawili przy bramie straż honorową, ubraną w biało-czerwone i biało-niebieskie opaski na rękawach“.

Poznań.

(p) **Echa zaburzeń.** Magistrat m. Poznania przeprowadził zestawienie szkód, wyrządzonych w czasie rozruchów dnia 13 lipca. Szkody wynoszą w przybliżeniu 30 milionów marek, a więc 80—90 procent dochodowych podatków państwowych, opłaconych przez mieszkańców Poznania.

Katastrofalne położenie urzędników państwowych.

Memoriał stowarzyszenia urzędników państwowych.

„Przegląd Wieczorny“ dowiada się, że stowarzyszenie urzędników państwowych w Warszawie zwróciło się do p. prezydenta ministrów, Wincentego Witosa z memoriałem, w którym przedstawione jest katastrofalne położenie urzędników państwowych, wywołane szczególnie nową falą drożyzny.

Urzednicy żądają obecnie dla tymczasowego zaradzenia zła podniesienia mnożnika do 1200, zamiast dzisiejszego 680, oraz podzielenia kraju pod względem drożyzny na trzy kategorie zamiast dotychczasowych pięciu.

Stowarzyszenie powołuje się w swoim memoriale na ogólny dobrobyt w kraju, świetny urodzaj itp. Przypomina, że skarb państwa może nie mieć środków ale winną jest tu raczej zła polityka gospodarcza, za którą trudno, aby cierpieli urzędnicy powołani do niezłomnego spełniania swoich obowiązków. Równocześnie memoriał zwraca uwagę na przewlekłość w decydowaniu o poprawie losu urzędników. Zwykle tak się dzieje, że nim rząd zaakceptuje podwyżki, już stają się one niedostateczne w stosunku do nowej fali drożyzny.

Rada ministrów ma się zająć tą sprawą.

Płock ojczyznę bandyty francuskiego Charriera.

Prasa francuska poświęca olbrzymie szpalaty swych organów, sensacyjnym wydarzeniom, związanym ze schwytaniem i uwięzieniem bandytów którzy napadli na pociąg Paryż—Marsy-

ja. Nawet poważny „Temps“ podaje obszernie szczegóły tego pościgu za zbrodniczymi indywidualami.

Przy sposobności zaś omawiania psychologii i samych postaci zbrodniarzy, dowiadujemy się tu dziwnie ciekawych szczegółów, związanych zwłaszcza z postacią pozostałego przy życiu współtowarzysza bandy Charriera.

Szczegóły podane przez prasę paryską głoszą, że bandyta Charrier jest synem polskiego żyda, urodzonego w Płocku.

Ojciec bandyty był typem mocno egzotycznym. Mieczysław Goldberg, tak nazywał się ojciec Charriera, urodził się w Polsce nad Wisłą, w Płocku, i wczesnie zdradzał pociąg do literatury. Gdy ojciec jego, bogaty kupiec, pozwał mu na wszystko, Mieczysław Goldberg studiował już w 15-tym roku życia Szekspira, Haecckla, Taine'a, Darwina i Augusta Comte'a.

Potem udał się na studia do Genewy i tam oddał się z zapalem wiedzy humanistycznej. Ale pewnego dnia dowiedział się, że rodzina jego zbankrutowała doszczętnie. Wobec tego postanowił przenieść się na medycynę i stu dować wiedzę lekarską.

Z pięciu frankami w kieszeni udał się do Paryża.

I tu zaczął się żywot nędzarza-poety i filozofa. Przymierał z głodu i usiłował popełnić samobójstwo. Ale wyratowano go, po wypompowaniu truciizny.

Żył tedy dalej, pełen gorczy, oddając się studiom socjologii i literatury. Pisał artykuły z socjologii, wydawał wraz z Andre Ibsenem emerytryczny dziennik „Le Courier Social“, głosił hasła anarchizmu, był obrońcą proletariatu, tych tysięcy głodnych, wydziedziczonych, do których sam należał.

Za tę anarchystyczną propagandę wyrzucono go z Francji.

Parę miesięcy żył w Londynie, a przymierając z głodu, pisał dwa dzieła „Instytucje socjalne“ i „Lazarz wskrzeszony“.

Potem żył znów w Brukseli oddając się studiom literackim, przyczem napisał książkę „Vers l'Amour“, oraz dramat na tle szalenstwa Karola VI.

Kaszląc i plując, skutkiem postępującej gruźlicy, p. Mieczysław Goldberg pisał „Prometeusza“ i „Listy do Aleksandra“, oraz impresje z Włoch „Kwiaty i popioły“, utwory prawdziwego poety.

Mieczysław Goldberg umarł z końcem 1907 roku na suchoty, a rzeźbiarz Bourdelle wymodelował mu nagrobek w Fontaineblau.

Obok dzieł z socjologii i literatury pozostawił on nadto jednego syna. Karol Charrier był właśnie tym jedynakiem synem literata-anarchisty.

Odziedziczył po ojcu poecie twarz o rysach semickich, gruźlicę i skłonność do cygańskiego, zanurzającego życie. Żył w środowisku, w którym obracał się jego ojciec, nasyłając jego poglądami, przepojonymi teoriami anarchizmu.

Będąc synem poety, sam prowadził życie „boheme“, nie skończył studiów, trochę studiował medycynę, a znalazłszy się bez środków do życia, wpadł w towarzystwo apaszy paryskich, co doprowadziło go na dno zbrodni.

Sprawy wojskowe.

Rejestracja emerytowanych oficerów. Wszyscy byli oficerowie tak armii polskiej, jako też i armiiaborczych, bez względu na narodowość, którzy zostali przeniesieni w stan spoczynku (emerytowani), mają zgłosić się ustnie lub pisemnie, celem rejestracji do PKU (Sienkiewicza 35) Przy zgłoszeniu się pisemnym należy podać: 1) stopień (szarżę), 2) imię i nazwisko, 3) rok, miesiąc, dzień i miejsce urodzenia, 4) stan (wolny, żonaty, wdowiec), 5) obecny zawód, 6) miejsce zamieszkania emeryta (dokładny adres), 7) dzień, imiona, dzień, miesiąc rok urodzenia zajęte, 8) czy który z członków rodziny pełni służbę państwową (wymienić daną instytucję), 9) z jakiej armii pochodzi i data przeniesienia w stan spoczynku, 10) czy służył w armii polskiej, data wstąpienia do W P i jakim rozkazem przeniesiony w stan spoczynku 11) wysokość otrzymywanej emerytury: a) płaca podstawowa z dodatkami drożyznianym, b) rozcał na umundurowanie z dodatkami drożyznianym, c) do datk na żonę i dzieci z dodatkami drożyznianym, d) kwaterowo.

ad pkt. 4) o ile jest żonaty, przedłożyć uwierzytelniony odpis aktu ślubu. ad pkt. 7) należy przedłożyć uwierzytelniony odpis metryki urodzenia dzieci.

Każdy emerytowany oficer jest obowiązany zmianę miejsca zamieszkania zgłosić pisemnie w przeciągu 7 dni w PKU, w której jest zarejestrowany, jakoteż w PKU nowego miejsca zamieszkania.

NAUKA.

n) Ameryka odbudowuje Bibliotekę uniwersytecką w Lowanium. W Lowanium w Belgii odbyła się 28 lipca uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod odbudowę biblioteki uniwersyteckiej. Starożytna ta skarbnica nauki padła ofiarą barbarzyństwa niemieckiego: została spalona w sierpniu 1914 roku. Obecnie zawiązał się w Ameryce komitet dla odbudowy biblioteki w Lowanium pod przewodnictwem p. Murray Butler. Położenie kamienia węgielnego zgromadziło licznych dostojników i świat naukowy liczących narodowości. Z wygłoszonych mów zasłynęło się drugiecoarse przemówienie p. Raymonda Poincare przeciw wandalizmowi niemieckiemu.

Co czyta Warszawa?

Przegląd prasy.

Aczkolwiek warszawiacy zapewne chętniej czytają wypadki i feljetyony, niż artykuły polityczne, jednak prasa nie przestaje bardzo obszernie pisać o Górnym Śląsku. Wszystkie prawie pisma wczorajsze poświęcają tej sprawie długie artykuły wstępne, nawiązując do zbliżającej się konferencji Rady Najwyższej.

Dosadnie ujmuje sytuację „Kurjer Poranny“:

„Jest wreszcie jedno stanowisko, co do którego w sprawie Górnego Śląska opinia niemiecka zgadza się najzupełniej z opinią polską. Jestto stanowisko absolutnego protestu przeciwko wynurzającemu się coraz wyraźniej projektowi zaszkwestrowania przemysłowego okręgu Górnego Śląska przez mocarstwa zachodnie“.

Publicysta pisma tego skarży się dalej na to, że wobec Polski mocarstwa nie stosują tej miary sprawiedliwości, co do innych państw i dla tego wyraża niepokój o losy ziemi śląskiej.

Do identycznych prawie wywodów dorzuca „Robotnik“ jeszcze jeden i to ważki, argument.

„Nienawidzę, mówi p. Lloyd George, lekkiego traktowania umów pokojowych“ I z całą swą poryjającą wymową tłumaczy, jak strasznie dla pokoju świata niebezpieczeństwem jest wszelki oportunizm w stosunku do postanowień traktatów, na których się ten pokój świata opiera. Dźwięczy nam jeszcze w uszach potężna dąjtraja końcowa przemówienia, owo przypomnienie sfinksowej zagadki przyszłej Rosji i możliwości nowych w Europie związków i sojuszy, wobec których traktat wersalski powinien dla wszystkich co go podpisał, pozostać un rocher de bronze.

Argument o tyle ważki, że mówiący słowami obiektywnej sprawiedliwości, nie zaś polityki. Czy trzeba „Robotnikowi“ tłumaczyć, że Anglii wcale nie chodzi o odbudowę Niemiec, jako takich, ale wyłącznie o interesy zagranicznego handlu angielskiego, związanego licznymi nićmi z Rzeszą niemiecką.

„Kurjer Polski“ twierdzi, że

„Ze strony Anglii, broniącej uroszczeń niemieckich do Śląska, wysuwa się stałe argument, że Niemiec nie trzeba pchać do ruiny gospodarczej, że należy przeciwnie pomagać im, by jak najprędzej przyszły do siebie po wojnie przegranej. Ale zapomina się przytem, że można mówić najwyżej o Niemcach zubożałych i to w porównaniu z Niemcami przedwojennymi, które były jedną z największych potęg świata i całą siłą dążyły do panowania nad światem.“

„Ale cóż w takim razie mówić o Polsce, która do wojny była w niewoli trzech zaborców i służyła do pamiętania sił i bogactw swych ciemięzców, ostabiając w tym samym stosunku swój własny organizm?“

Któż tedy ma więcej praw do pomocy i względów ententy: Niemcy, którym należy na tem, by odbudować swą potęgę państwową, czy Polska, budująca dopiero swą państwowość? Niewoli, na gruzach zniszczonego państwa, nieznadnego wcale Niemca.

I oto p. Zm. przypomina słowa Lloyd George'a, gdy w mowie swej 13 maja r. b. powiedział on:

„bylibyśmy zupełnie spokojni o ostateczne rozstrzygnięcie Rady Najwyższej w sprawie górnośląskiej, gdybyśmy mogli być pewni jednej tylko rzeczy: że p. Lloyd George przed ustaleniem definitywnym swego w tej sprawie stanowiska znajdzie chwilę czasu, żeby przejść myślą ostateczne etapy zagadnienia i przystosować je nie do interesów politycznych Polski lub Francji lecz do zasad, które w kwestii lkwilacji wojny sam uroczyście proklamował w angielskim parlamencie.“

Jakże bowiem przedstawiają się owe etapy i to zasady?

Zestawienie jest celujące w chwili gdy według kursujących pogłosek, decyzja ma zapadć wcale nie po myśli traktatu wersalskiego, lecz według nowych projektów angielskich.

Sprawy robotnicze

Dookoła strejku w przemyśle metalurgicznym.

(k) W piątek, dnia 5 sierpnia, w inspektoracie pracy III okręgu odbyła się druga konferencja wspólna przedstawicieli robotników i przemysłowców w przemyśle metalurgicznym w Łodzi, celem zlikwidowania strejku. Przewodniczył inspektor, p. Wojtkiewicz. Na żądania metalowców podwyżki 80 proc., delegaci wia-

ściocieli fabryk metalurgicznych, p. Wilde od Johna, Pałaszewski, Busz i Węgrzyn zaproponowali podwyżkę 90 procent, na co jednakże robotnicy nie przestali. Z tego powodu delegaci przemysłowców zaznaczyli, iż na dalsze koncesje na rzecz podwyżek nie posiadają mandatów od ogółu pracodawców i zażądali odroczenia obrad celem naradzenia się przedstawicieli przemysłu metalurgicznego w szerszym gronie i dopiero po tem postawienia ostatecznych ustępstw. Wobec tego konferencję odroczone.

Nazajutrz, w sobotę zrana w lokalu polskich związków zawodowych odbył się wiec metalowców, na którym przewodniczył delegat Demel. Komisja strejkowa zdała relację o przebiegu rokowań, do których ogół metalowców w dalszym ciągu upoważnił delegatów do pertraktacji. Ze swej strony przemysłowcy odbyli konferencję w swoim gronie. Oczekiwać należy od następnej konferencji zlikwidowania strejku.

Zlikwidowanie strejku robotników drzewnych.

(k) Strejk robotników, zatrudnionych w przemyśle drzewnym, został zlikwidowany na zasadach następujących — robotnicy, zatrudnieni na placach drzewnych, otrzymali podwyżkę płacy dziennej, stosownie do podwyżek, uzyskanych w zakładzie Wagnera, czyli o 50 proc., wobec czego ci robotnicy, za zgodą związku, przystąpili do pracy. Tak samo zlikwidowano załęg w zakładzie „Arbor“.

Dziki strejk stolarzy.

Ponieważ podwyżki płacy w przemyśle drzewnym objęły tylko część robotników, zaś rzemieślnicy wykwalifikowani są niezadowoleni z proponowanych podwyżek, przeto niektórzy pracodawcy godzą się ze stolarzami oddzielnie na własną rękę, w innych zaś zakładach stolarskich trwa tak zwany „dziki strejk“, mianowicie jedni stolarze strejkują, inni zaś przystępują do pracy na warunkach osobistych. (k)

Nowe żądania pracowników budowlanych.

(k) Robotnicy, zatrudnieni w przemyśle drzewnym na budowach, wystawili nowe żądania ekonomiczne. Na pierwszej wspólnej konferencji w inspektoracie pracy, robotnicy zażądali stawki dla murarza i cieśli w wysokości mk. 165 za godzinę pracy, zaś dla robotnika 105 mk. za godzinę. Pan inspektor Kuliczkowski zaproponował zredukowanie tych żądań do następującego minimum mk. 145 za godzinę pracy cieśli i murarza oraz 85 za godzinę pracy robotnika.

Na powyższe warunki płacy przedstawiciele związków zawodowych przystali. Warunki te obowiązywały po 1 lipca. Obecnie robotnicy budowlani, opierając się na dalszym wzroście drożyzny, domagają się przyznania im dodatku drożyznianego do wyżej wymienionego minimum płacy, poezwyższy od dnia 1 sierpnia r. b. oraz następujących warunków dodatkowych — angielskiej soboty, czyli 46 godzinowego tygodnia pracy z zapłatą za 48 godzin, uznania delegatów robotniczych na budowach, nie wytrącanie delegatom zarobku za czas, stracony na załatwianiu spraw dla ogółu robotników, przyjmowanie i wydalanie robotników na budowach za wiedzą związków, wyrównania na 2 tygodnie naprzód.

U szpitalników.

(r) W piątek odbył się w lokalu okręgowej komisji zw. zawodowych, Dziesiąta 44 ogólnie zebraenie związku szpitalników i odkażaczy. Przewodniczył ob. Bazoliński. Omawiano sprawy wprowadzenia 8 godz. dnia pracy w szpitalach miejskiej w związku z uchwałą rady miejskiej. Stwierdzono, że wydział zdrowotności w tym wypadku nie czyni dość energicznych kroków, aby uchwalał rady we właściwym czasie realizować omawianą sprawę reorganizacji związku szpitalników na

związek pracowników miejskich klasowych, którego oddział został otworzony w Łodzi, w celu tym na pierwszy organizacyjny zjazd który ma się odbyć 10 września, zostało wybranych 7 delegatów, na skutek polecenia komisji centralnej zw. zawodowych w Warszawie.

Ze zw. zaw. robotników niefachowych.

(r) Wczoraj odbyło się w lokalu okręgowej komisji zw. zawodowych zebraenie związku robotników niefachowych, na którym omawiana była sprawa zlikwidowania tego związku robotników miejskich. Również wybrano delegatów na zjazd pracowników miejskich w Warszawie.

Zniesienie nocnej pracy w piekarniach.

(r) Zarząd główny związku spożywczego rozesał okólnik w sprawie bezwzględnego zniesienia nocnej pracy w piekarniach.

Wczoraj o godz. 1 po poł. w gmachu warszawskiej izby skarbowej odbyło się ciągnięcie 40-te milionówki.

Z kół wyszedł numer:

0,372,875.

Wiadomości bieżące.

Dzisiajza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego na dzień 7 sierpnia.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Pogoda zmienna, miejscami opady, ciepło. Wiatry południowo-zachodnie.

Podwyższenie taryf kolejowych i pocztowych.

Prezydium Rady ministrów komunikuje: Rada ministrów uchwala z dnia 5 b. m. polecił ministrom kolei żelaznej, poczt i telegrafów podwyższyć taryfy kolejowe i pocztowe od dnia 1 września r. b.

Spis ludności.

(r) Stosownie do § 2 instrukcji w przedmiocie przeprowadzenia powszechnego spisu ludności, województwo na wniosek starosty może przekazać przeprowadzenie spisu ludności magistratom poszczególnych miast, po przednim porozumieniu się w tej sprawie z głównym urzędem statystycznym.

W związku z tym p. wojewoda zwrócił się do starostwa łódzkiego aby zawiadomić województwo, czy starosta uważa za wskazane przekazać przeprowadzenie spisu magistratowi i ewentualnie wystąpić z odródnym wnioskiem.

Zasiłek dla urzędników.

Rada ministrów na posiedzeniu dnia 5 b. m. w uwzględnieniu pannażącej drożyzny postanowiła przyjąć pracownikom państwowym z pomocą. Postanowiono wypłacić jednorazowy zasiłek w wysokości 1000, przyznawane w miesiącu ub., a ponadto podwyższony będzie znacznym mnożnik drożyzniany.

O stosowaniu amnestji.

(r) Odnosnie do rekursów i zażaleń z powodu nie zastosowania amnestji, ministerstwo spraw wewnętrznych przesłało województwu łódzkiemu uzupełnienie okólnika w sprawie ustawy o amnestji, która mówi:

Ustawa amnestyjna normuje lok postępowania jedynie odnosnie do postępowania sądowego, jednakże w myśl ogólnych zasad, w szczególności analogji należałoby przyjąć, że orzeczenie władzy administracyjnej, w przedmiocie amnestji, nie jest bezapelacyjne tembardziej, że żaden przepis ustawy amnestyjnej nie upoważnia do przyjęcia zasady, że ustawodawca chciał w postępowaniu karno-administracyjnym uchylić tak instancji.

Dziś, dn. 7 go sierpnia od godz. 3-ej po poł. w Krzyżowie (Andrzejów) obok willi Zylinderblata, na rzecz Kolonji Sejmiej „Domu Sierot“ (Pomor-ska 91)

WIELKA ZABAWA

Zabawa dziecienna. Bogaty program. 2 orkiestry wojskowe. Tańce. Konfetti. Poczta oraz wiele niespodzianek. W programie biorą udział artyści teatru letniego „Scala“.

II Jarmark Międzynarodowy w LIBERCU (Reichenberg).

Od 13—21 sierpnia 1921 roku.

Pierwszy i największy jarmark wyborowych wyrobów wielkiego przemysłu Czechosłowacji. Do 3000 wystawców krajowych i zagranicznych. Doskonała sposobność zakupu w 20 różnych grupach towarowych. Ułatwienia paszportowe; ulgi w kosztach przejazdu; pociągi specjalne.

Obrót I-go Jarmarku 3 1/2 miljarde koron cz.

Zwiedzenie jarmarku da się łatwo połączyć z bytnością w wód czeskich i na jarmarku lipskim.

Informacji udziela:

Messeamt, Reichenberg (Liberzec) w Czechach.

Legitymacje otrzymywać można u honorowego zastępcy, p. **Jakóba Libracza, Łódź, ul. Traugutta № 12,** oraz w towarzystwie spedycyjno-transportowym **Leon Rapoport, w Łodzi.** 654—1

Żytnią mąkę

ze świeżego zboża **45 mk. funt** sprzedaje workami bezpośrednio aprowizacjom, robotn. kooperatywom i t. p. **Centrala Handlowa powiatu Warszawskiego Warszawa, Długa 50.** Przy odbiorze wagonowym ustępstwa. 66-1

Grand Restaurant

Hotel Polonia, Łódź, Dzielna 36.

— Pod zarządem gastronomistów warszawskich. —

Doskonałe obiady po cenach przystępnych. Piwnice zaopatrzone w wykwintne trunki.

— Szybka i uprzejma usługa. —

W dniu świąteczne, w czasie obiadów i codz. wieczorem **KONCERTY** znanego kwintetu smyczkowego.

Z poważaniem **Zbrożek, Komorowski, Sądziński.**

200—2

Baczność miynarze!

Sprzedam używane gazy z jedenastu cylindrów. „Spedpol“ Krótka 2. 286-2

Pończochy,

skarpetki i rękawiczki różnych gatunków i kolorów najtaniej są do nabycia u Cyli Mikuczyńskiej, ul. 6 Sierpnia (Benedykta) 10, poprzecz. oficyjna, III piętro.

Kupuję

meble, dywany, maszyny do szycia, futra, garderobę sprzęt domowe. Placę najwyższe ceny. A. Wajeman, Dzielna 19, w sklepie. 451—23

Skład żelaza

Abt. Kronenberg Łódź, ul. Sienkiewicza 33 poleca: belki żelazne, transmisje, rezerwoary, rury, żelazo i t. p. po cenach przystępnych. 440—3

Stangret

do powozu z dobrymi świadectwami potrzebny. Dowiedzieć się: Gdańska 40 u dozorczy. 516—3

9 mórg ziemi

z budynkami w okolicach m. Łodzi do sprzedania. Informacji udziela A. Zemler, Łódź Targowa 79. 517—3

Siostra miłosierdzia

z długoletnią praktyką poszukuje prywatnej praktyki: dyżura, masaży-izolekcyj. Ewentualnie na wyjazd. Zgłoszenia do szpitala Pomorskich dla siostry Anny. 205—2

Poszukuję młodej inteligentnej osoby (niemki) jako **gospodynię i wychowawczynię** do dwójga dzieci (3 i 5 lat). Oferty wraz z odpisami świadectw proszę składać do „Gł.“ sub „D.G.65.“ 67—

WĘGIEL

gruby i kostki sprzedam natychmiast od 10 korey. Oferty pod „Węgiel“ do Adm. „Głosu“ 582—2

Ostrzeżenie.

Zgubiłem portfel z wekslami i dowody zaliczkowe:

Weksel № 89, wystawca B. Cukier w Kiełcach, płatny 25 sierpnia na sumę 16080. Weksel № 168, wystawca N. Neumark, płatny 18 sierpnia na sumę 12450. Weksel № 43, wystawca B. Frydman, płatny 12 września, na sumę 5000. Weksel № 44, wystawca I. Englard, płatny 31 sierpnia na sumę 12934.

Dowody zaliczkowe Domu Ekspedycyjnego Mandelbauma № 3355, płatny 12 sierpnia na sumę 32.230. Dowód zaliczkowy domu ekspedycyjnego Ekspres № 5562, płatny 20 sierpnia, na sumę 8.325. Dowody zaliczkowe domu ekspedycyjnego Kalecki i S-ka № 2700, płatny 23 sierpnia na sumę 18.447. Dowód zaliczkowy Domu Ekspedycyjnego Kalecki i S-ka № 2509, płatny 20 sierpnia na sumę 17.812. Dowody zaliczkowe domu Ekspedycyjnego Rekord № 3765, płatny 28 sierpnia na sumę 29.033. Dowody zaliczkowe Domu Ekspedycyjnego Z. Morgensterna № 2310, płatny 10 sierpnia na sumę 22.807. Dowody zaliczkowe Domu Ekspedycyjnego „Spółka“ № 787, płatny 15 sierpnia na sumę 19.018. Dowody zaliczkowe Domu Ekspedycyjnego „Impex“ № 487, płatny 11 sierpnia na sumę 36.068. Dowód zaliczkowy domu ekspedycyjnego „Stern“ № 130, płatny 11 sierpnia na sumę 7.032.

Przekaz do Banku Zachodniego domu eksped. Jelin i Rudomina № 3755, płatny 26 sierpnia na sumę 48.188.

Wszelkie powyższe weksle i dowody zaliczkowe były na zlecenie L. Stern i S-ka, które z dnem dzisiejszym unieważniamy i dla nikogo nie mają żadnej wartości. Prosimy za wynagrodzeniem oddać do firmy L. Stern i S-ka, Wschodnia № 49. 600-1

Maszyny

do pisania „Remington“ Aparaty do kopjowania „Roneo“ Arytmometry „Brunsviga“ Maszyny do sumowania „Burroughs“ Urządzenia kartoteczne Amerykańskie kompletne urządzenia biurowe. Warsztaty reparacyjne wszelkich maszyn biurowych 57—3

Ceny przystępne. Wygodne warunki.

EDWARD TELATYCKI

Łódź, Piotrkowska 48.

Deseczki do szarpaczy

z okrągłymi sztyftami są stale na składzie. **Hilary Saubermann**, Pańska Nr. 12, do 10 rano i od 2 do 4 po południu. 97—2

Dla biura Spółki Akcyjnej poszukiwany jest **praktykant biurowy**

Reflektanci z dobrem wykształceniem, posiadający języki polski i niemiecki w mowie i piśmie, zechcą złożyć swe zgłoszenia pisemnie do Adm. „Głosu Polskiego“ sub. Wł. K. K. L. 509—3

Posiadam lokal

obszerny w najlepszym punkcie miasta oraz odpowiedni kapitał. Jako rutynowany kupiec poszukuje

zastępstwa, wyłącznej sprzedaży we wszelkiej branży lub też **wspólnika** z kapitałem od miliona marek do handlu lub fabrykacji jakiegokolwiek artykułu. Oferty do „Głosu“ sub. „E. 200“. 50—1

Rutynowany kupiec

buchalter-korespondent, były w ciągu 16 lat jako pierwszorzędną siłą w większym fabrykacyjno-handlowym domu obejmie odpowiednią posadę. Łaskawe oferty do „Głosu Polskiego“ pod lit. C. 128. 38—2

Do sprzedania

1 piękny aparat fotogr. statyw. 13x18 wiedeńskiej konstrukcji z migawką i obiektywem Zeiss „Tessar“. 1 bliźki nowy aparat fotograf. ręczny i statyw. 9x12 stalowym statywem, migawką i obiektywem Zeiss „Tessar“. 1 obiektyw podwójny anastyg. Rodenstocka F. = 24 cm. migawka „Kompond“ dla amatora i altany. 1 „Meyers Konversations Lexicon“ 20 tomów. Wiadomość: G. Pacold, Cegielińska 62. 650—2

Nadszedł transport wódek-likierów poznańskich.

Skład Hurtowy **Feliks Szczeński**, Płotkowska 89. 55—3

Poszukiwany współpracownik

do mniejszej fabryki: szarpani, przędzalni i tkalni, z obecnym tym przedmiotem, nadający się do zarządu nad robotnikami i znający buchalterję. Reflektuje się na uczciwego i sumiennego pracownika. Oferty z podaniem referencji, wymaganego wynagrodzenia prosimy do Adm. „Głosu“ sub. „Tkanina“. 614—1

Posiadając lokal na ul. Piotrkowskiej pomiędzy Cegielińską a Zawadzka w celu założenia interesu

poszukuje współnika Oferty sub. „M. H. 5000“. 623—1

Maszyny szewskie

różne do sprzedania. Mach. fabr. obuwia „Salamandra“ Piotrkowska 112. 47—3

Kupię zaraz

Krzyżówkę (Krauzmaszynę) 10—20, skrzętnie 200—300, trajbmaszynę. Oferty do „Głosu Polskiego“ sub. „61“ 616—1

BRYLANTY

bizuterję, złoto, srebro, kupuje i płaci najsumienniejszy zegar. Ch. Szalek, Piotrkowska № 14. mistrz Jubiler

JAN CHMIEL, zegarmistrz

NAWROT № 4. Wykonuje reparaacje precyzyjne wszelkich zegarów, zegarków, antyków i t. d. we własnej pracowni po cenach przystępnych — również polecam bizuterję złotą i srebrną. Na składzie są mechanizmy (werki) do pokojowych zegarów.

Kupuje złoto, srebro i szlachetne kamienie. 260—1

Smole

gazową primą w beczkach poleca „Elabor“

Towarzystwo Akcyjne L. J. Borkowski w Łodzi, ul. Kilińskiego № 60. 20—2

Wydział Handlowy Sejmików

Piotrkowska № 100. ma do sprzedania w większej ilości **skrzynki drewniane całe i rozbite, żelazo, beczki i t. p.** Obejrzeć można w składnicy Monopol, Zagajnikowa róg Rokicińskiej. 582—2

Telefon № 25 czynny.
Browar i Fabryka Octu
GUSTAWA KEILICHA
w Łodzi, ul. Orła 25.

DAMSKI

Zakład Krawiecki K. Kaufman

Łódź, Piotrkowska 58.

Przyjmuje zamówienia na bieżący sezon **jesienny i zimowy.**

Modele w najbliższych dniach nadejdą. 67-1

Specjalność nowości sezonowe
GELBISZ-JABLONSKI
Warszawa Bielarska 17
rok założenia 1908.

Własna Pracownia Wyrobów Dżełowych i Pasmanteryjnych.

Polecam wszelkie najnowsze przybrania sezonowe do sukien i kapeluszy jako to: galony, aplikacje, denka, sznury, paski, kłamry etc. Dokładne kopjowanie wszelkich modeli zagranicznych. Ceny bardzo przystępne. 9699—3

Letni teatr „SCALA”

Dyr. S. Kuperman.

Kasa czynna od godz. 5 p.p.

Dziś zmiana progr. Udział biorą: Lilli & Edwin węgierski duet tan. B. Kamiński monolog i kupalety. Premjera we wtorek.

Duet Hastings ekscentryczno amerykań. tańce Adam Dobrzański humorysta (wła- sny repertuar). Duet Janaszek ekscentryczny duet polski. Lola Patroni ulubiona subretka. St. Bronecki własny repert. F. Sławska kupalety. Program składa się z 18 pierwszorzędnych num solowych. Początek koncertu o godz. 8-ej, przedst. o 9 wiecz

Bella Głowacka lir. śpiew. (akt) pios. i cyg. rom. E. Bodo piosen-ki. Z. Ullas śpiew. Program składa się z 18 pierwszorzędnych num solowych. Początek koncertu o godz. 8-ej, przedst. o 9 wiecz

Teatr „SCALA”

(Zimowy)

Cegielniana 18.

Kilka gościnnych występów Ukrainkiej Trupy Dramatycznej pod dyr. Bezpalczenko-Kreczet.

Dziś, w niedzielę 7 sierpnia.

CHMURA

Dramat z życia narodowego w 5-ciu aktach ze śpiewami i tańcami SU-CHODOLSKIEGO. Tańcy 6 par.

Jutro, w poniedziałek 8 sierpnia

Żydówka Wykosta

Dramat w 5 aktach ze śpiewami i tańcami.

Zespół składa się z 46 osób.

CHÓR-BALET.

Początek o 8 w. Główny reżyser RUDENKO. Bil. w kasie od 11-21 od 5.

Targi Wschodnie we Lwowie.

Polsko-Baltyckie Tow. Handlowe i Transportowe

„POLBAL”

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 125.

Udziela wszelkich informacji i przyjmuje zgłoszenia na

Targi Wschodnie we Lwowie, mające się odbyć od 25 września do 1 października r. b.

Tow. „Polbal” jest udziałowcem Targów Wschodnich.

Tow. „Polbal” jest jedną z czterech oficjalnych firm transportowych, skontraktowanych z Zarządkiem Targów Wschodnich.

Tow. „Polbal” będzie posiadało magazyn na placu Targów.

Tow. „Polbal” będzie posiadało swoje biuro transportowe na placu Targów dla załatwienia czynności transportowych, informowania klientów i pośredniczenia między sprzedającymi i kupującymi.

Tow. „Polbal” będzie posiadało na placu personel robotniczy (stolarzy, cieśli i t. p.) w celu natychmiastowego pakowania, rozpakowywania i ustawiania towarów w odpowiednich działach wystawowych.

Tow. „Polbal” podejmuje się stałego pośrednictwa handlowego i komisowego między firmami.

Tow. „Polbal” ma przygotowane i zorganizowane ekspozytury swoje na pograniczu Rosji dla dla transportu i handlu.

Tow. „Polbal” posiada już dzisiaj nad granicą stały kontakt z szeregiem firm i kooperatyw zarówno po jednej jak i po drugiej stronie kordonu, z którymi może łatwo nawiązać stosunki handlowe bez najmniejszego ryzyka.

Kupiectwo Polskie jak i zagraniczne znajdzie zawsze w biurach „Polbalu” obronę swoich interesów, poradę, dobrą i fachową obsługę, wyczerpujące informacje, pośrednictwo w sprzedaży, informacje o handlu pogranicznym i t. p.

Tow. „Polbal” będąc honorowym przedstawicielem Jarmarku Wiedeńskiego, udziela wszelkich informacji i przyjmuje zgłoszenia na Międzynarodowy Walny Targ

„Wiedeński Jarmark”, mający się odbyć w dniach 11-17 września r. b. w Wiedniu.

Karty zgłoszeń dla wystawców i uczestników wydają się bezpłatnie w biurze „POLBALU” w Łodzi, ul. Piotrkowska 125. 558-2

Dr. Hoffmann choroby wewnętrzne i nerwowe. ul. Andrzeja № 35. przyjmuje 11-12 i 4-6. 26 112. W. U. Z. 2642, 24. VI. 2

Dr. Szumacher Choroby skórne i weneryczne. Godz. przyj.: od 5-7 i pół w niedz. i święta od 11-1 po poł.

Benedykta № 1. 486-1

Dr. L. Prybulski powrócił. Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 9-11 i od 4 do 9.

Zawadzka № 1. Choroby skórne i weneryczne

Dr. Lewkowicz Konstanyńska 12. od 9-11 i od 6-8. Pn. od 5-6. 710-15

Dr. med. Adolf Engel choroby kobiece i akuszerja przyj. codz. od 3 do 6-ej

Długa 33 róg Alei i Maja 8. Lodz, 5. 8-21 W. U. Z.

Dentysta E. Koprowski ul. Piotrkowska 35 powrócił i przyjmuje osobście codz. od 10-1 i od 4-7 prócz prócz Niedziel.

Lekarz-Dentysta A. STRUNSKI Cegielniana № 26 wznowił przyjęcia od 10-1 i od 3-7. 413-6

Dr. Ludwik FALK Choroby skórne i weneryczne przyjm. od 10-12 i 5-7.

Nawrot № 7. Kostjum biały fantazyjny, oraz kostjum angielski okazynie do sprzedania. Kaufman, ul. Piotrkowska 53. 514-3

Doktor Garliński powrócił. Lodz, 4. 8-21 W. U. Z.

Dr. S. KANTOR Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, i moczopłciowych. Leczenie promieniami Röntgen i światłem.

Piotrkowska № 144. Godz. przyjęcia: 9-2 r. i od 9-8. p.p. Dla pań od 2 i p.p.

Lekarz Dentysta Feliks Seidengart Zawadzka 10. wznowił przyjęcia, od 10 do 1 i 3-7 po poł.

Dr. F. Skusiewicz ul. Andrzeja 11. Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęcia: 9-11 r 5-7 i pół po poł. Pn. 5-6 g. 4576-1.

Dr. med. G. Zand-Tenenbaumowa Choroby kobiece i akuszerja przyjmuje od 3 do 6 w. Zielona 3.

Dr. Artur Banasz (Choroby nerek, pęcherza i cewki moczowej) przyjmuje od g. 5 do 7. Moniuszki № 11. 26-3

Pierwszorządny krawiec damski wykonywa obstatunki podług ostatnich modeli. Mając tani lokal, szycie po bardzo niskiej cenie. Falta od 2000 mk., kosztujemy od 2000 mk. Cegielniana 47, front, Fajgenblatt, 276-1

Skradziono tymczas. dowód osobisty, wyd. w Łodzi i metrykę na imię Rafael-Ber Epstein, oraz milionówkę № 744395. Milionówkę u-nieważnia się. 620-1

Poszukuje do kupna Szlichtmaszynę na silę elektryczną. Oferty proszę składać do adm. „Głosu” pod „K. I. 209” 96-1

Potrzebna asystentka do gabinetu denty- stycznego M. Epstein- Reznik Dzielna 2a. Zgłosić się we wtorek d. 9 bm. od 9 do 2 popoł. 611-2

Do wynajęcia suteryna widna, sucha, wy- ła. w dobrym punkcie 5030 lokat. frontowa wujście, zala- na na fabrykę lub na skład. Pomoraka (Średnia) № 18. Wia- domość u właściciela domu, zasiać do 10 zrana i od 3 do 4. 508-1

Wspólnik do dobrze prosperującej farbiarni poszukujący. Szczegółów dowiedzieć się można u p. Saks, Piotrkowska 6. 37-2

Zdolny młodzieniec który skończył z odmańce- zaniem kurę bachalteryjną p. Mantinbanda, poszukuje jakiej- kolwiek posady. Wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia do adm. „Głosu” sub. „Dobry” referencjo”. 809-1

Krawiec damski przyjmuje robotę najnowszych modów. Kociński i p. ta. Za- kostum mk. 4000-.. za paño mk. 2000. Otrzymałem jesien- ne surnale. Wykonanie solidne. M. Rozencwajg. Wschodnia - 26 40-1

Majstra farbiarskiego obeznanego w tym fachu z dobrymi świadectwami poszukuje Oferty proszę składać do adm. „Głosu” pod „H. W. 205”. 595-1

Małżeństwo bezdzietne w średnim wieku poszukuje zajęcia, mał lokal, żona kucharka, zna wszelkie roboty. Świadectwa dobre i długoletnie. Przyjmuje posady woźnego lub poręczera. Oferty „Głosu” pod „A. E. 612-1

Miss Mary has returned and gives English and French les- sons. Visible from 3-5. Piotrkowska street 109 lodg. 5. 612-1

Bezdzietne małżeństwo poszukuje jednego lub dwóch pokoi umeblowa- nych w śródmieściu. Zgłoszenia Grand Hotel № 223 od 12-3 656-3

Radomiak Jadwiga zgu- biła paszport niemiec. wyd. w Łodzi. 622-3

Golny Frajda zgubiła kartę węglową ul. Kami- elniana 2. 616-1

Zilbestern Hersz zgubił kartę węglową. 614-1

Krem „EROS”

Radykalny środek przeciw OPALENIOM I PIEGOM. Do nabycia w składkach aptecz- nych, aptekach i perfumeryjach

Cichy wspólnik (mężcz. lub kobieta) po- szukujący z kapitałem 2-3 milj. mk. Zyskowny interes z gwarancją hipoteczną kapitału i dywidendy. Na żądanie bezpłatne let- nate mieszkanie. Zgłosze- nia sub „Cichy wspólnik” do adm. „Głosu”. 2-3

Radykalny środek przeciw OPALENIOM I PIEGOM. Do nabycia w składkach aptecz- nych, aptekach i perfumeryjach

Cichy wspólnik (mężcz. lub kobieta) po- szukujący z kapitałem 2-3 milj. mk. Zyskowny interes z gwarancją hipoteczną kapitału i dywidendy. Na żądanie bezpłatne let- nate mieszkanie. Zgłosze- nia sub „Cichy wspólnik” do adm. „Głosu”. 2-3

Ogłoszenia drobne

AAA. Nadeszły kowet- koty, szewioty, kostjumowe batysty, eta- miny, zefiry, jak również różne towary lokowe. Kilńskiego 40/10. 345-10

Bryczki, powozy na gu- mowych kołach, wolant, dokar na gumach, landa i gumy na koła sprze- dam. Kilńskiego № 28, Dembowsk. 474-4

Int kawaler poszukuje pokoju z meblami lub bez. Oferty do adm. „Głosu” sub „Kawaler”. 572-2

panienka poszukuje za- jęcia w szwalni lub w domu prywatnym, ulica Franciszkańska 71 (Ba- luty) 634-1

power sprzedam nie dro- go Główna 45. Wia- domość u gospodarza od 3-5. 635-1

Gluzka i młodsza dziew- ocyzna potrzebne do cukierni Kornbröt Cegiel- nia 43. 62-1

Putmeyer Olga zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 538-3

Radomiak Jadwiga zgu- biła paszport niemiec. wyd. w Łodzi. 622-3

PRENUMERATA

Miesięcznie M. 230.-, kwartalnie Mk 675.-. Za odno- szenie dopłaca się Mk. 20.- miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 3/0.-. Kwarc. nie 900.- auranca Mk 4/0.- miesięcznie

OGŁOSZENIA

ZWYCZAJNE: 15 mk. za wiersz nieparowemu jednosłownemu. DROBNE: 5 mk. za wiersz, najmniej 50 mk. Poszukujący pracy oraz zgubione dokumenty po 5 mk. NADESŁANE: przed tekstem 50 mk., w tekście 60 mk., po tekście 50 mk. za wiersz nieparowemu (str. 5 spacji). NEKROLOGI: 25 mk. za wiersz nonp. (str. 5 spacji). Zaręczynowe i zastawowe po 1500 po tekście. Ogłoszenia samodzielnego obliczane są o 50 procent, zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej od miejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada